

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар 2024. године

Нови Сад, март 2024. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ	6
III. ПОЉОПРИВРЕДА	8
IV. ИНДУСТРИЈА	11
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	13
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	16
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО.....	17
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА.....	20
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	20
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине	23
Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)	24
Спољнотрговинска робна размена по земљама	28
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена	30
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ.....	32
X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	35
XI. ЗАРАДЕ	38
ИЗВОРИ ПОДАТАКА	41

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Према прелиминарним проценама Републичког завода за статистику (РЗС), **Србија је у 2023. години остварила реални раст бруто домаћег производа (БДП) од 2,5% у односу на 2022. годину.**

Посматрано са производне стране, позитиван допринос расту БДП-а у 2023. години потекао је од свих производних и већине услужних сектора. **Услужни сектор имао је улогу доминантног носиоца раста економске активности у 2023. години**, при чему је раст остварен у већини услужних делатности, а посебно снажан у информационо-комуникационим, као и техничко-стручним услугама. Упркос слабијој спољној тражњи и нижој производној активности наших најважнијих трговинских партнера, а пре свега Немачке, **индустрија је наставила са позитивном динамиком и током 2023. године**, пре свега услед активирања нових производних капацитета, али и опоравка производње електричне енергије и раста експлоатације руде бакра. **Раст је забележен и у грађевинарству**, као резултат повећања приватних инвестиција и наставка улагања државе у саобраћајну инфраструктуру, а делом и због ниже базе у 2022. години. **Пољопривредна производња је била изнад просечне и остварила раст од 9% у поређењу са претходном, сушном годином.**

Посматрано са расходне стране, за разлику од прве половине године, када је раст водио **нето извоз** услед раста извоза робе и услуга и пада увоза, у другој половини 2023. године привредном расту Србије су највише доприносиле **инвестиције и приватна потрошња**. Наиме, активирање нових производних капацитета резултирало је **реалним растом извозне активности** упркос смањеној спољној тражњи. С друге стране, пад увоза енергената и мањи увоз репроматеријала имали су за последицу пад реалне увозне активности. Повећање зарада, како у приватном тако и у јавном сектору, већа запосленост и стабилан раст пензија, резултирали су **наставком раста личне потрошње**. **Инвестициона активност је такође повећана током 2023.** као резултат повећања производних капацитета привреде, а додатно је подржана наставком радова на реализацији инфраструктурних пројеката у области путне и железничке инфраструктуре, као и значајних улагања у енергетику.

Упркос свим шоковима из међународног окружења, **Србија је успела да сачува стабилност своје економије и поверење потрошача и инвеститора**, о чему сведочи **кумулятивни реални раст бруто домаћег производа (БДП) у периоду 2020-2023. од око 12%**, рекордни приливи страних директних инвестиција (СДИ), наставак раста запослености и зарада у приватном сектору, као и највиши ниво девизних резерви.

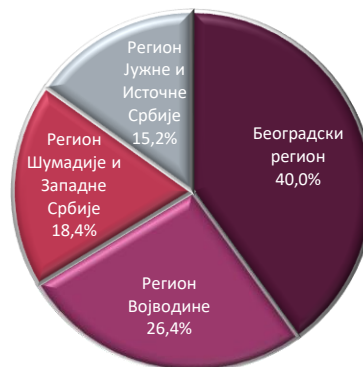
*реални раст БДП-а у 2023. години добијен на бази кварталног обрачуна РЗС-а

Према најновијој пројекцији НБС-а, у **2024. години се очекује убрзање реалног раста БДП-а Србије на распон 3,0-4,0%**, а у 2025. и 2026. додатно убрзање на распон 4-5%, у складу са новим инвестиционим циклусом повезаним са пројектом **Експо 2027. Раст ће у 2024. години водити домаћа тражња**, при чему ће већој приватној потрошњи допринети наставак раста запослености и зарада, а расту инвестиција реализација пројеката у области саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре. Услед очекиваног убрзања инвестиција и личне потрошње, пројекција је да ће увоз расти брже од извоза, што ће за последицу имати негативан допринос нето извоза БДП-у у 2024. години.

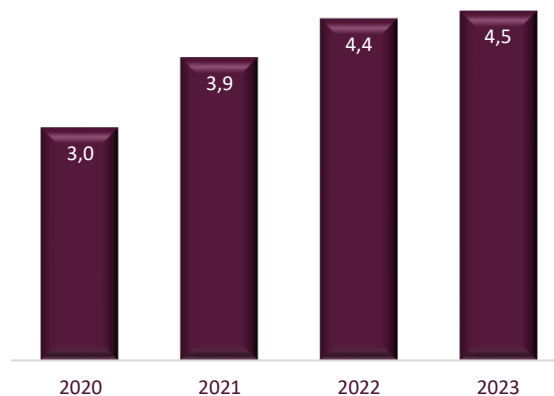
Према последњим подацима РЗС-а који се односе на 2022. годину, Београдски регион заузима водеће место када је реч о **регионалној расподели БДП-а** (учешће 40%), следи **Регион Војводине** (где настаје **26,4% националног БДП-а**), а потом Регион Шумадије и Западне Србије (18,4%) и Регион Јужне и Источне Србије (15,2%). **Војводина је међугодишње повећала учешће у БДП-у Републике Србије (са 25,8% у 2021. на 26,4% у 2022).** БДП по глави становника је највиши у Београдском региону (1,7 млн динара), следи **Регион Војводине са 1,1 млн динара по глави становника**, док је најнижи у Региону Шумадије и Западне Србије (716 хиљ. динара).

Учешће региона у националном БДП, 2022. године

Прилив страних директних инвестиција (СДИ) у Србији је у 2023. години остварио нови рекордни ниво од 4,5 млрд евра. Захваљујући захтевним економским реформама, Србија се позиционирала као **једна од најзначајнијих инвестиционих дестинација** Централне и Источне Европе. **Војводина је у последњих двадесет година (2003 – 2023) привукла СДИ у вредности од око 11,6 млрд евра.** Укупно **645 компанија** је инвестирало у Војводину, од чега тренутно **активно послују 473 компаније.** Највеће инвестиције у Војводини забележиле су **Немачка, САД и Италија**, а инвестиције су у највећој мери усмерене у **агробизнис (28%), аутомобилску индустрију (13%) и финансијски сектор - банке (12%).**

СДИ у Републици Србији (млрд евра)

Инфлација у Србији је у паду од априла 2023. године, у октобру се вратила на једноцифрен ниво, а у јануару 2024. године је износила 6,4%. Слично као и претходних месеци, **смањењу инфлације** кључно доприноси **успоравање раста цена хране, као и цена производа и услуга у оквиру базне инфлације** (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета). На нивоу **Војводине међугодишња инфлација је у јануару 2024. године износила 6,3%.** На месечном нивоу, **цене у Србији су у јануару у односу на децембар порасле за 0,3%, а у Војводини за 0,1%.** Према пројекцији НБС, **наставак смањења међугодишње инфлације очекује се и у наредном периоду – инфлација би у границе циља** требало да се врати **средином ове године**, а затим да се крајем године приближи централној вредности циља од 3%.

Према најновијим подацима РЗС-а, међугодишња инфлација је у Србији наставила да пада и у фебруару 2024. године је износила 5,6%, док је на месечном нивоу, у односу на јануар, износила 0,6%.

Пољопривредна производња у Републици Србији је у 2023. години, према процени РЗС-а, остварила раст физичког обима од око 8%. Само у четвртном кварталу 2023. године, у односу на исти период 2023. године, у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства, забележен је реални раст бруто додате вредности од 7,7%. На територији АП Војводине у јануару 2024. године, променљиво време, са повременим падавинама је прекидало или успоравало обављање предвиђених пољопривредних радова. Смањен је обим трговања примарним пољопривредним производима, што је уобичајено за први месец у години. Цене кукуруза, пшенице и соје забележиле су пад у односу на исти месец претходне године.

Индустријска производња Републике Србије је у јануару 2024. године забележила раст од 6,9% у односу на јануар прошле године, вођен пре свега растом у сектору Прерађивачке индустрије, од 6,7% мг., а затим и сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (11,7% мг.), док је Рударство забележило међугодишњи пад обима производње, од незнатних 1,1%. На нивоу АП Војводине, индустријска производња је у јануару 2024. године, у односу на исти месец 2023. године, забележила повећање од 4,8%. Раст је забележен у сектору Прерађивачке индустрије, од 5,8% мг., док је смањење обима производње забележено у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (-8,1% мг.) и у сектору Рударство (-4,6% мг.).

Грађевинска активност Републике Србије је у 2023. години, у односу на 2022. годину, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије (у Републици Србији и у иностранству), забележила реалан раст од 10,1%. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених само у Републици Србији повећана је реално за 11,2%, док је вредност радова у иностранству реално смањена за 22,8%. У Војводини је у 2023. години вредност изведених грађевинских радова повећана реално за 29,2% у односу на 2022. годину. Међугодишње је вредност изведених грађевинских радова на зградама у Војводини смањена за 19,6%, док је на осталим грађевинама приметно повећање грађевинске активности, за 59,6%. Најзначајнији допринос овако великом расту грађевинске активности на осталим грађевинама у Војводини дали су радови на модернизацији пруге Стара Пазова - Нови Сад, затим радови на изградњи аутопута Рума - Шабац и изградњи Фрушкогорског коридора, као и грађевинске активности на изградњи мађарско - српске железнице. У јануару 2024. године у Србији је издато 1.615 грађевинских дозвола, што је за 3,0% више у односу на јануар 2023. године. Од тога, 38,0%, тј. 610 грађевинских дозвола издато је у Војводини, и то за 4,5% више него у јануару прошле године.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у јануару 2024. године био за 4,1% већи у сталним ценама у односу на јануар прошле године (9,9% у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине међугодишње повећање промета робе у јануару износило 7% мг. у сталним ценама (12,4% мг. у текућим ценама).

Туристичке дестинације Републике Србије је у јануару 2024. године посетило 248.684 туриста, што је за 8% више него у јануару 2023. године, уз раст броја ноћења од 4% (регистровано је 824.261 ноћење туриста). Војводину је у истом периоду посетило 34.706 туриста (14% од укупних долазака у Републику Србију), што је за 4% више него у истом месецу претходне године, док остварен број ноћења туриста у Војводини за јануар 2024. износи 106.091, за 5% мање него у јануару 2023. године. У Војводини је у јануару 2024. године најпосећенији био Град Нови Сад, где је забележено 11.348 долазака туриста, што је за 1,5% више у односу на јануар 2023. године.

Већину посетилаца чинили су страни туристи (61%). **Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији је у 2023. години износио 2,6 млрд евра и већи је за 3,4% у односу на девизни прилив остварен у 2022.**

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије је у јануару 2024. године износила 4,8 млрд евра, што је за 4,9% мање од размене забележене у јануару 2023. године. Робни извоз је износио 2,1 млрд евра (пад од 1,6% мг.), док је увоз износио 2,7 млрд евра (пад од 7,5% мг.). Србија је у јануару 2024. године забележила дефицит у робној размени са иностранством у износу од 532,7 млн евра, који је за 180,4 млн евра мањи од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије је Немачка (16% укупног извоза пласирано је у Немачку, односно 12% укупног републичког увоза потекло је из Немачке у јануару 2024. године).

АП Војводина је у јануару 2024. године остварила спољнотрговинску робну размену у укупном износу од 1,7 млрд евра (што чини 36% укупне размене Републике Србије у истом периоду), и за 3,0% је мања у односу на робну размену остварену у истом периоду 2023. године. Извоз је остварен у вредности од 734,1 млн евра (раст од 6,1% мг.), док је увоз износио 987,5 млн евра (пад од 8,8% мг.). Војводина је у јануару 2024. забележила дефицит у робној размени са иностранством у вредности од 253,4 млн евра (за 136,9 млн евра мањи мг.). Главна дестинација војвођанског извоза у посматраном периоду је Немачка (21%), а највећи увоз забележен је из Руске Федерације (14%) и Немачке (13%).

Упркос глобалној економској кризи, тржиште рада у Србији је такође показало изненађујућу отпорност, без већих утицаја на укупну запосленост, уз повећање номиналних зарада и смањење броја незапослених.

Укупан број запослених у Републици Србији је у 2023. години износио 2.360.588 лица, што је за 2,2% више у односу на 2022. годину. Основни генератор нових радних места остао је приватни сектор (где је запосленост у 2023. повећана за 3,1% у односу на 2022), док је запосленост у јавном сектору повећана за незнатних 0,4% мг. Укупна регистрована запосленост у Војводини је у 2023. години износила 592.718 лица, што је за 2,3% више у односу на 2022. годину. У Војводини је у 2023. години 80% лица било запослено у правним лицима, 17% су предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност, а 3% регистровани индивидуални пољопривредници. По секторима делатности, у Војводини је у 2023. години највише запослених у услужним секторима (61,6%), потом у индустрији (30,6%) и грађевинарству (5,1%), а најмање запослених у пољопривреди (2,7%). Највећи раст запослености у Војводини је у 2023. години забележен у секторима Информисање и комуникације и Рударство (за по 10,2% мг.).

Стопа запослености у Републици Србији износи 50,5%, а на нивоу Војводине 51,1%, према најновијим подацима РЗС-а за четврти квартал 2023. године.

Према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ), у Републици Србији је на крају јануара 2024. године било за 8,8% мање незапослених лица у односу на јануар 2023. године, док је на нивоу Војводине у исто време незапосленост била мања за 7,5%. Незапосленост је у јануару 2024. године међугодишње смањена у свакој области Региона Војводине појединачно посматрано, а највеће смањење је забележено у Јужнобачкој области (за 9,8% мг.).

Стопа незапослености у Републици Србији износи 9,1%, а на нивоу Војводине 8,2%, за четврти квартал 2023. године.

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у 2023. години износила 118.599 динара, а просечна нето зарада 86.007 динара. Просечне бруто и нето зараде су у 2023. години, у односу

на 2022. годину, **номинално повећане за 14,8%**, док је њихов **реални раст** био око нивоа реалног раста БДП-а и износио је **2,4%**, што потврђује да је **очувана куповна моћ становништва**. Раст је и даље вођен бржим растом зарада у приватном сектору (15,5% мг.), него у јавном сектору (13,3% мг.). Посматрано по делатностима, **највишу просечну нето зараду у 2023. години забележило је Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности (264.620 динара)**, а **најнижу Остале личне услужне делатности (46.782 динара)**. Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у 2023. години евидентиран је у **Београдском региону (15,4% мг.)**.

У Војводини је просечна бруто зарада у 2023. години износила 112.441 динар (за 5,2% мање од републичког просека), а **просечна нето зарада 81.386 динара** (за 5,4% мање од републичког просека). У поређењу са 2022. годином, **просечне бруто и нето зараде у Војводини забележиле су номинални раст од 14,3% и 14,2%, респективно**. Највишу нето просечну зараду у 2023. години имао је **Јужнобачки округ (90.673 динара)**, а најнижу Западнобачки округ (70.449 динара).

Очекује се да ће зараде у 2024. години порастати за око 12%, између осталог и као резултат раста минималне цене рада - Влада Србије је у септембру 2023. године донела **одлуку о повећању минималне цене рада, са 230 динара по часу на 271 динар по часу, почев од 1. јануара 2024. године, чиме ће минимална нето зарада у овој години износити око 47 хиљада динара**).

* * *

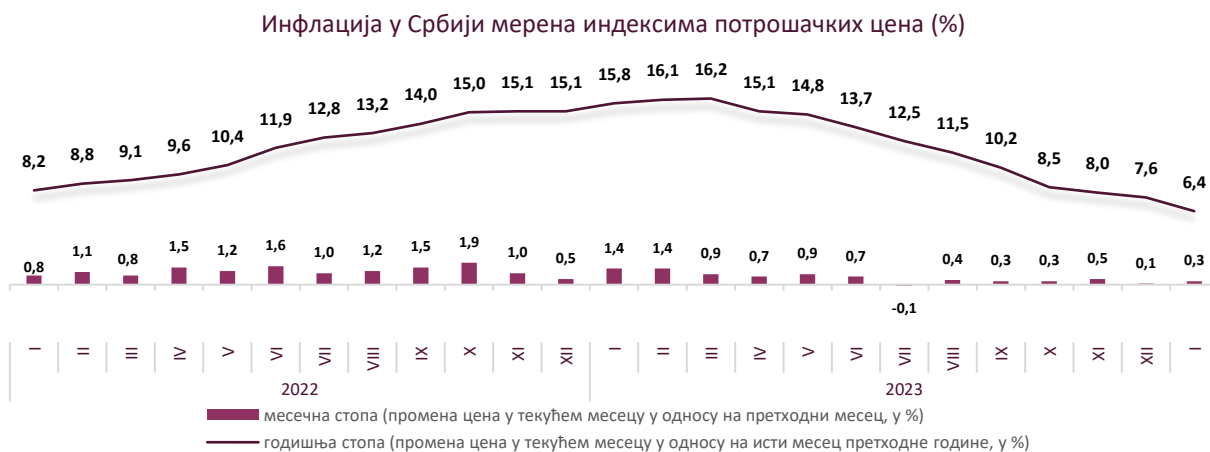
Ризици остварења пројекције НБС о даљем кретању инфлације и БДП-а Републике Србије и даље се у највећој мери односе на **факторе из међународног окружења**, а пре свега на геополитичке прилике и изгледе за глобални привредни раст, пре свега зоне евра, као и њихов утицај на **светске цене енергената и других примарних производа**. У одређеној мери односе се и на дужину трајања рестриктивних монетарних услова водећих централних банака. Када је реч о **факторима из домаћег окружења**, ризици пројекције односе се на **брзину опоравка домаће тражње**, пре свега по основу висине прилива СДИ, а делом и по основу улагања у инфраструктуру и сектор енергетике, као и на **карактер домаће пољопривредне сезоне у овој години**, пре свега преко утицаја на цене воћа и поврћа.

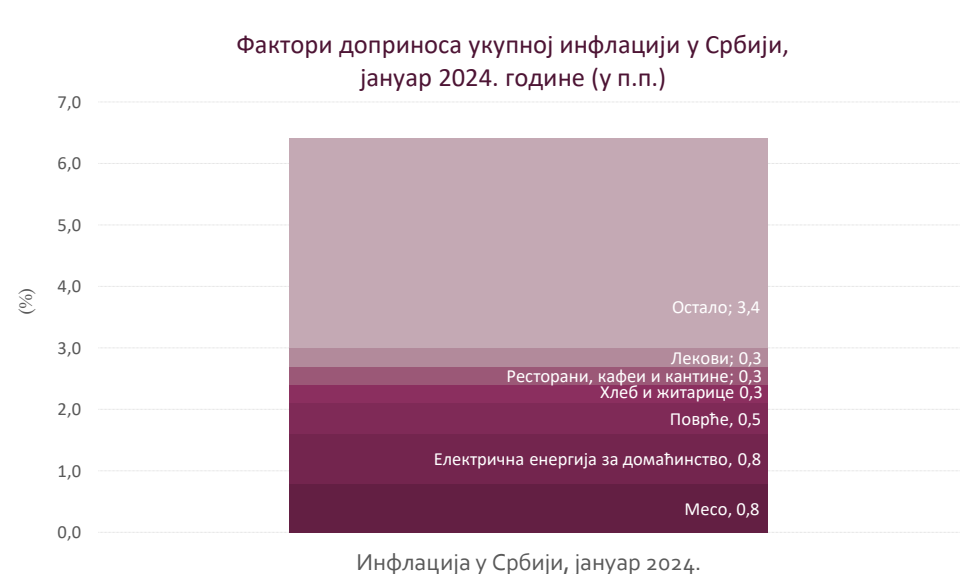
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Међугодишња инфлација у Републици Србији је наставила да успорава (успоравање започето од априла 2023. године) и **у јануару 2024. године је износила 6,4%**. Смањењу инфлације у јануару је у највећој мери допринео **наставак успоравања раста цена хране, као и цена производа и услуга у оквиру базе инфлације** (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета). Успоравање инфлације резултат је и ефеката досадашњег заштравања монетарне политике, смањења увозне инфлације, пада инфлационих очекивања, као и ублажавања трошковних притисака (услед пада цена примарних пољопривредних производа и појединих индустријских сировина).

У односу на јануар прошле године, **цене хране и безалкохолних пића** су у јануару 2024. у Србији биле више за **7,2%**, чиме је настављено успоравање њихове међугодишње динамике раста. **Раст цена енергената** је у јануару, међугодишње посматрано, успорио на **6,6%** приближавајући се на тај начин нивоу укупне инфлације.

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи допринос међугодишњој стопи јануарске инфлације у Србији** потекао је од **цена меса и електричне енергије за домаћинства** (по 0,8 п.п.), затим од **цене поврћа** (0,5 п.п.), а следи допринос **цена хлеба и житарица, ресторана и лекова** (по 0,3 п.п.). **Највећи негативан допринос** потекао је од **цена чврстих горива**, које су међугодишње **смањене за 7,3%** (допринос -0,2 п.п.).

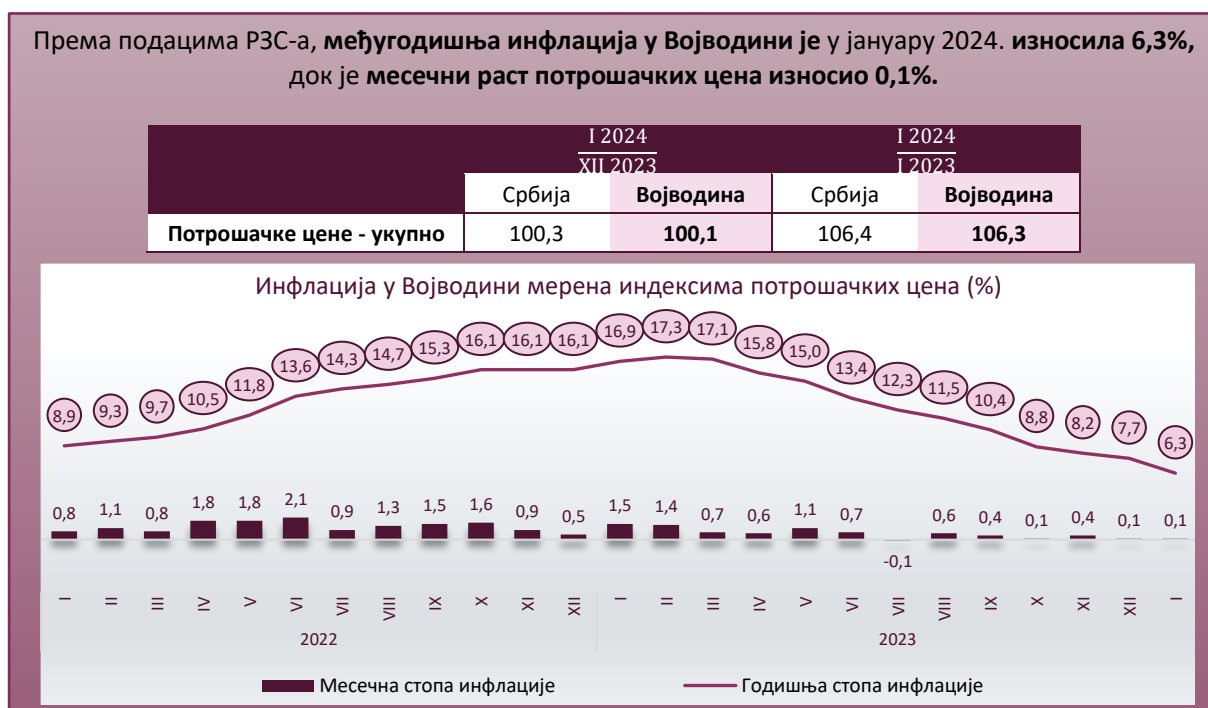

Базна инфлација у Србији је, међугодишње посматрано, у јануару такође успорила на 5,9%.

На месечном нивоу потрошачке цене у Србији су у јануару 2024. повећане за 0,3% у односу на децембар 2023, чему су у подједнакој мери допринеле **цене хране и цене у оквиру базне инфлације**, док су **цене енергената** у просеку остале непромењене. **Цене хране и безалкохолних пића** су у јануару на месечном нивоу у просеку биле више за 0,5%. У оквиру тога, **цене прерађене хране** порасле су за 0,5%, а **цене свежег поврћа** за 1,9%, што је ниже од сезонски уобичајених кретања, док су **цене свежег воћа** снижене за 1,3%. Неутралан допринос **цена енергената** месечној инфлацији резултат је благог раста **цена чврстих горива на месечном нивоу**, с једне стране, и **нижих цена нафтних деривата**, с друге стране.

Цене производа и услуга у оквиру **базне инфлације** су у јануару 2024. у односу на децембар 2023. порасле за 0,3%, **вођене поскупљењем појединих услуга (комуналних и угоститељских, као и туристичких пакет-аранжмана).**

Према најновијим подацима РЗС-а, **међугодишња инфлација је у Србији наставила да пада и у фебруару 2024. године је износила 5,6%**, док је **на месечном нивоу, у односу на јануар, износила 0,6%.**

Према пројекцији НБС, **наставак смањења међугодишње инфлације** очекује се и у наредном периоду – инфлација ће наставити да успорава и **у границе циља** би требало да се врати **средином ове године**, а затим да се крајем године приближи централној вредности циља од 3%. Таквом кретању допринеће **ефекти досадашњег заостравања монетарних услова, слабљење глобалних трошkových притисака, успоравање увозне инфлације**, као и очекивани **даљи пад инфлационих очекивања.**

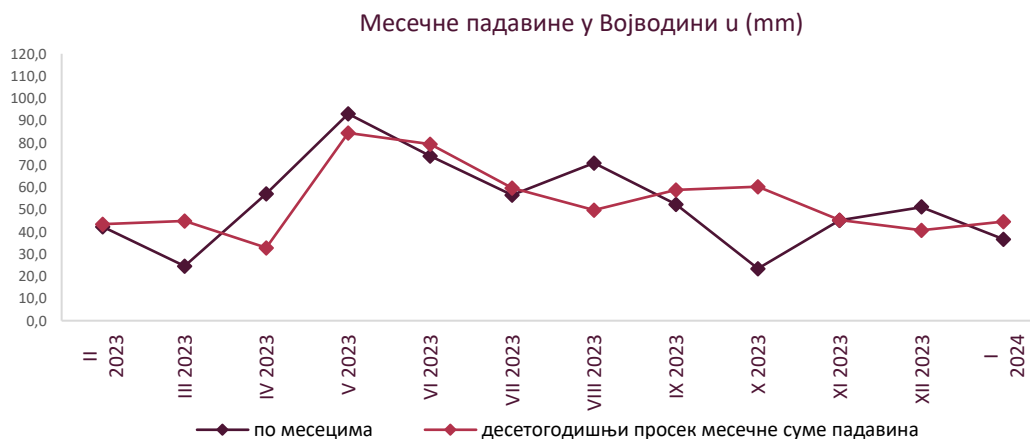

III. ПОЉОПРИВРЕДА

У сектору пољопривреде, шумарства и рибарства, посматрано по делатностима, у **четвртном кварталу 2023. године**, у односу на исти период претходне године, забележен је **значајан реални раст бруто додате вредности од 7,7%**. Према најновијим проценама РЗС-а, пољопривредна производња у Републици Србији је у **2023. години остварила раст физичког обима од 8,1%** у односу на **2022. годину**.

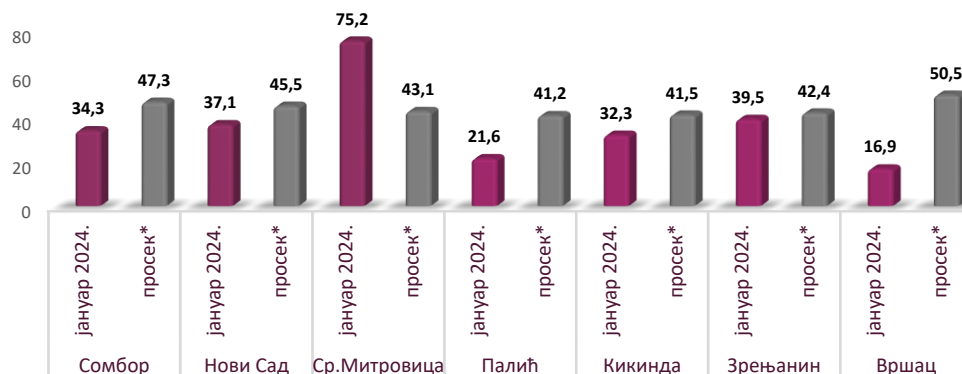
Агрметеоролошки услови

Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ), **јануар 2024. године обележило је променљиво време са повременим појавом падавина**, кише, суснежице и снега. Током јануара регистроване су уобичајене падавине за ово доба године. Температурна колебања у овом делу зиме нису утицала на мировање презимљујућих пољопривредних култура. Повећани топлотни услови погодовали су повећаној активности штеточина, као и појави биљних болести у усејима стрних жита.

Процент падавина на територији АП Војводине се у јануару 2024. године, у односу на десетогодишњи просек за јануар, кретао између 33,5% у Вршцу (где је у јануару пало свега 16,9 mm кише) и 174,3% у Сремској Митровици, где је измерено 75,2 литара кише по квадратном метру.

Количина падавина према падавинским станицама у АП Војводини, јануар 2024. године и десетогодишњи просек за јануар (у mm)

Биљна производња

Променљиво време и повремени падавине су током јануара **прекидали или успоравали обављање предвиђених пољопривредних радова**, као што су: прихрана озимих усева, резидба, ђубрење, зимско прскање, заштита од глодара у пољу, воћњацима и виноградима, обрада земљишта, припрема топлих леја и други **припремни радови за пролећну сетву и садњу**. Повољни топлотни услови погодовали су повећаној активности лисних ваши и цикада, као и појави биљних болести у усевима стрних жита. Такође, временски услови током јануара погодовали су и глодарима који током зимских месеци праве штете на стрним житима, у воћњацима и луцериштима.

Тржиште пшенице, кукуруза и соје

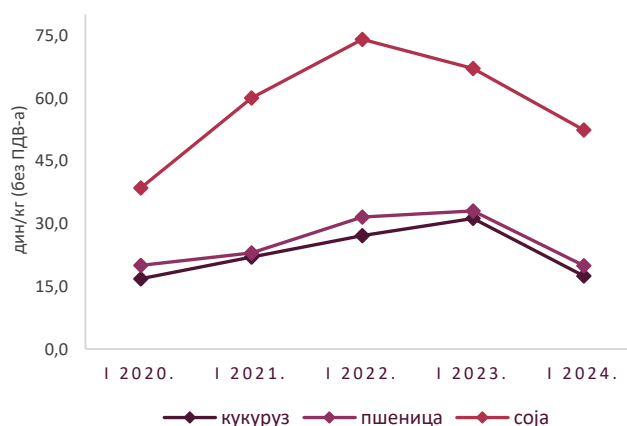
У јануару је **тржиште примарних пољопривредних производа било пасивније**, као што је и уобичајено за први месец у години. **Цене свих примарних пољопривредних производа забележиле су пад у односу на децембар 2023. године.**

Интересовање купаца за **пшеницом** је током читавог месеца било велико, али је понуда била слаба. Пондерисана месечна цена пшенице у јануару 2024. је износила **19,94 дин/kg**, без ПДВ-а (21,93 дин/kg са ПДВ-ом), што је **за 4,5% мање у односу на децембар 2023.** а чак **за 42,4% мање у односу на јануар 2023.** (када је износила 34,48 дин/kg, без ПДВ-а).

Цена кукуруза је у јануару забележила пад у поређењу са претходним месецом (за **2,6%**), али и међугодишње посматрано (чак **за 44,5%**). У јануару ове године пондер цена кукуруза била је **17,48 дин/kg**, без ПДВ-а. (у јануару 2023. износила је 32,28 дин/kg без ПДВ-а.).

Пондерисана **цена соје** је у јануару 2024. износила **52,37 дин/kg**, што је **за 22,3% мање** од цене из јануара 2023. године (67,39 дин/kg). Ценовни раскорак између понуде и тражње је у јануару отежавао закључивање берзанских уговора продаје соје.

Цена пшенице, кукуруза и соје у јануару (2020 - 2024)

У земљама **Европске уније** цене житарица су различите. **Пшеница** је у јануару 2024. године најскупља била у Словачкој (316,10 €/t), док је најјефтинија била у Мађарској (169,98 €/t). У Србији је износила 170,42 €/t. **Кукуруз** је у првом месецу 2024. најскупљи био у Словачкој (279,64 €/t), док је најјефтинији био у Мађарској (156,68/t). У Србији је износио свега 149,40 €/t.

Цене прехранбених производа

У односу на јануар 2023. године, **цене скоро свих прехранбених производа су у Србији у првом месецу 2024. забележиле раст.** Цене хране и безалкохолних пића су у јануару 2024. године биле веће за 7,2% у односу на цене из истог месеца 2023. године, а 0,5% веће у поређењу са претходним месецом. У односу на јануар 2023. године, највеће поскупљење забележили су: поврће (за 11,9%), месо (за 11,1%), минерална вода и безалкохолна пића (за 9,0%) и шећер, џем, мед и чоколада (за 7,4%). **Од алкохолних пића, потрошачи у Србији издвајали су за пиво 16,2% више средстава него у јануару 2023. године.** У односу на претходни месец, ниже су биле цене воћа (за 1,3%), кафе, чаја и какаа (за 0,4%) и уља и масти (за 0,2%).

Сточарство

У кланицама регистрованим на територији Војводине, према подацима РЗС-а, у **2023. години** **заклано је више живине** (за 7,4%), а **мање оваца** (за 24,5%), **свиња** (за 4,9%) и **говеда** (за 0,7%) у односу на 2022. годину.

Према подацима РЗС-а, у 2023. години, **укупна нето маса заклане живине у Војводини већа је за 12,9%** и **говеда за 2,1%**, док је **нето маса мања код оваца за 25,9%** и **свиња за 4,0%**, у поређењу са 2022. годином.

Клање стоке у кланицама у Војводини

		2023.	Индекс 2023 2022
Говеда	Број	56.001	99,3
	Нето маса (t)	15.284	102,1
Свиње	Број	1.119.685	95,1
	Нето маса (t)	87.630	96,0
Овце	Број	94.838	75,5
	Нето маса (t)	1.618	74,1
Живина	Број	42.382.829	107,4
	Нето маса (t)	78.087	112,9

Почетком 2024. године настављен је тренд слабе понуде **товних свиња**. Цена товљеника телесне масе 80-120 kg варирала је од 320 до 350 дин/kg, што указује на благи раст цене у односу на децембар. Просечна цена **товне јунади** преко 480 килограма у јануару 2024. била је на нивоу између 350-500 дин/kg (зависно од сточне пијаце). Доминантна **цена телад** је у јануару износила 600 дин/kg. Повећано интересовање купаца за јагањцима допринело је повећању цена у односу на децембар претходне године. **Цена јагњади се кретала од 500 до 600 дин/kg.**

Шумарство

Обим радова на **производњи дрвних сортимената у Републици Србији** у 2023. години износио је 2.480.948 m³ и у односу на 2022. годину **мањи је за 0,9%**, док је у **Војводини производња дрвних сортимената** у претходној години износила 699.797 m³ и била је **мања за 1,1%** мг.

Обим радова на производњи дрвних сортимената у **Војводини чинио је 28%** од укупних радова на производњи дрвних сортимената у Републици Србији у 2023. години.

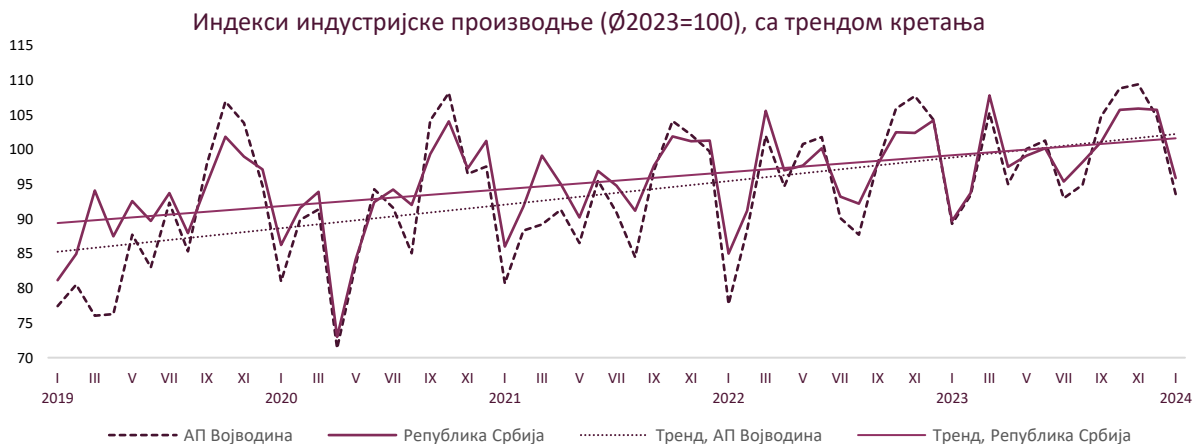

IV. ИНДУСТРИЈА

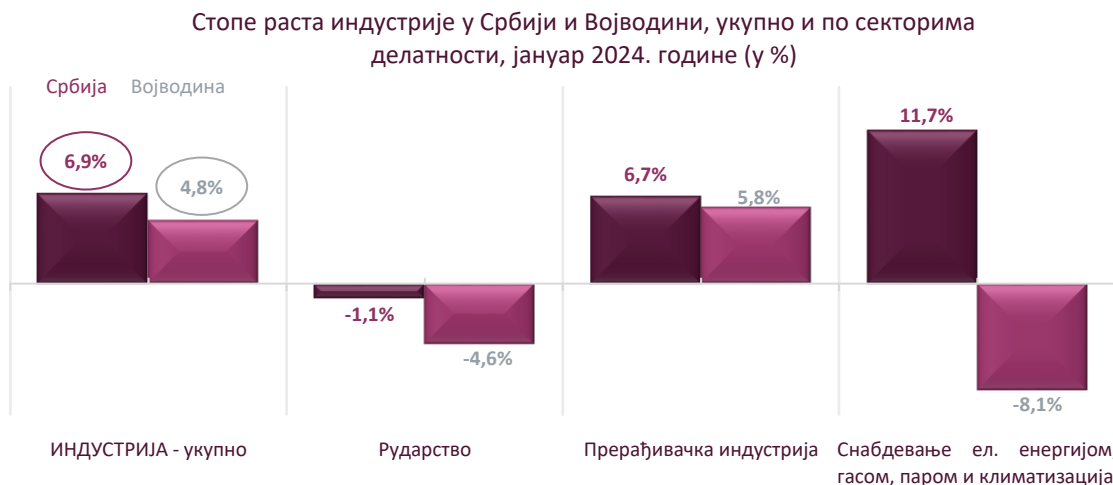
Индустрија Републике Србије је у јануару 2024. године, у односу на јануар 2023. године, забележила пораст обима производње од **6,9%**, вођен, пре свега, растом у сектору **Прерађивачке индустрије (6,7% мг., допринос 5,0 п.п.)**, а затим и у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (11,7% мг., допринос 1,2 п.п.)**, док је Рударство забележило благ међугодишњи пад обима производње (**-1,1%**, допринос -0,2 п.п.).

Посматрано по областима делатности, у јануару 2024. године, међугодишње повећање физичког обима производње забележено је код **20 области делатности индустрије у Србији** (које чине 82% укупне индустрије), а највећи раст забележила је област **Производња основних метала (72,2% мг., допринос 5,2 п.п.)**.

У односу на просек 2023. године, индустријска производња је у јануару 2024. године, на републичком нивоу, била мања за **4,1%**, а на покрајинском нивоу мања за **6,4%**.

На нивоу АП Војводине, индустријска производња је у јануару 2024. године, у односу на исти месец 2023. године, забележила повећање од **4,8%**. Раст је забележен **једино у сектору Прерађивачке индустрије, од 5,8% мг.** (допринос 5,4 п.п.), док је пад обима производње забележен у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, од 8,1% мг.** (допринос -0,2 п.п.) и у сектору **Рударство, од 4,6% мг.** (допринос такође -0,2 п.п.).

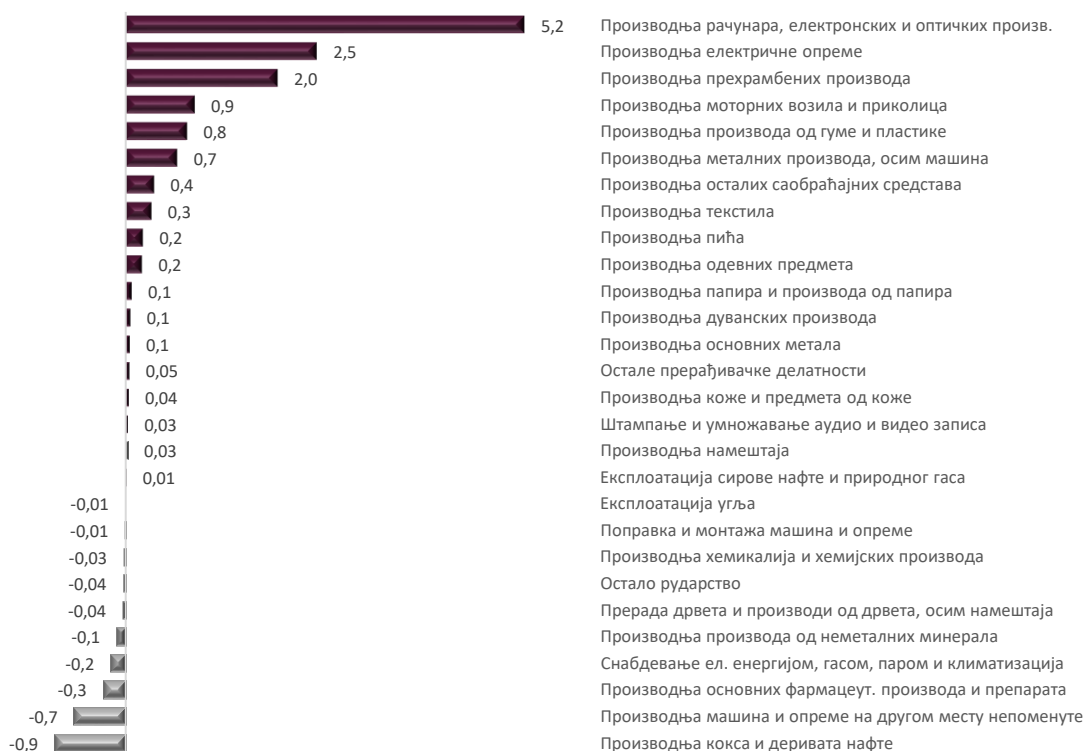

Прерађивачка индустрија је доминантан сектор у индустрији АП Војводине, са учешћем од 93,5% у јануару 2024. године, док Рударство чини 4,0%, а сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 2,5% укупне индустрије Покрајине.

Међугодишње повећање физичког обима индустријске производње Војводине је у јануару 2024. године забележено код 18 области делатности (које чине 61% укупне индустрије Војводине), а највећи утицај на раст имала је Производња рачунара, електронских и оптичких производа (раст 363,6% мг., допринос 5,2 п.п.), док је највећи негативан допринос расту потекао од Производње кокса и деривата нафте (-7,1% мг., допринос -0,9 п.п.).

Доприноси стопи раста укупне индустрије АП Војводине по областима делатности, јануар 2024. године (у п.п)

Посматрано по наменским групама, највећи утицај на повећање индустријске производње АП Војводине у јануару 2024. године имала је производња интермедијарних производа, осим енергије (мг. раст од 12,7%, допринос 3,5 п.п.).

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

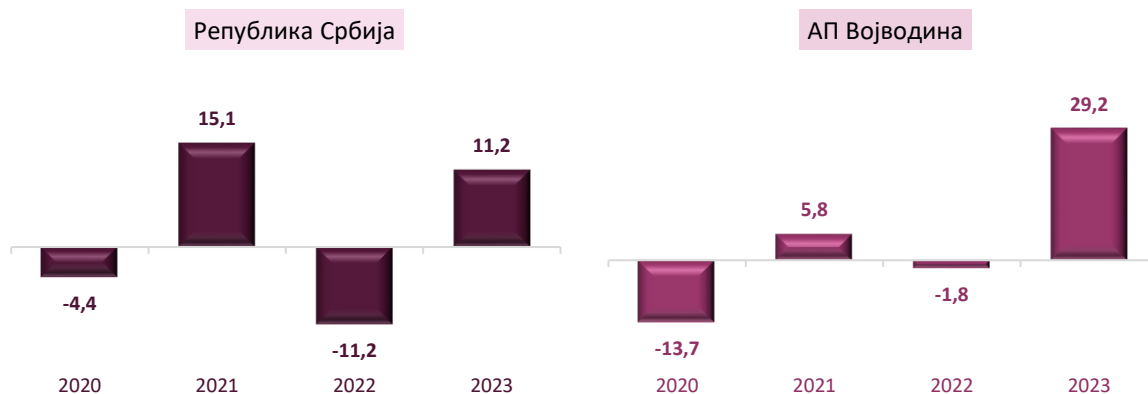
Након неповољних кретања у грађевинарству током 2022. године услед растуће глобалне неизвесности, у 2023. години је забележен снажан опоравак грађевинске активности, уз раст вредности изведених радова и повећање броја издатих грађевинских дозвола.

Грађевинска активност Републике Србије је у 2023. години, у односу на 2022. годину, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених радова извођача из Републике Србије (и у Србији и у иностранству), забележила реални раст од 10,1% у сталним ценама (14,9% у текућим ценама).

Вредност радова извођача из Републике Србије изведених само у Србији је у 2023. години повећана за 11,2% мг. у сталним ценама (16,1% мг. у текућим ценама), на шта је, с једне стране, утицала ниска база из претходне године, а с друге стране, интензивнија реализација инфраструктурних пројеката у земљи. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених у иностранству смањена је у 2023. години у сталним ценама за 22,8% (за 19,4% у текућим ценама) у односу на 2022. годину.

Грађевинска активност на територији АП Војводине је у 2023. години, у односу на 2022. годину, забележила раст од 29,2% у сталним ценама (34,9% у текућим ценама).

Вредност изведених грађевинских радова у Републици Србији и АП Војводини, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

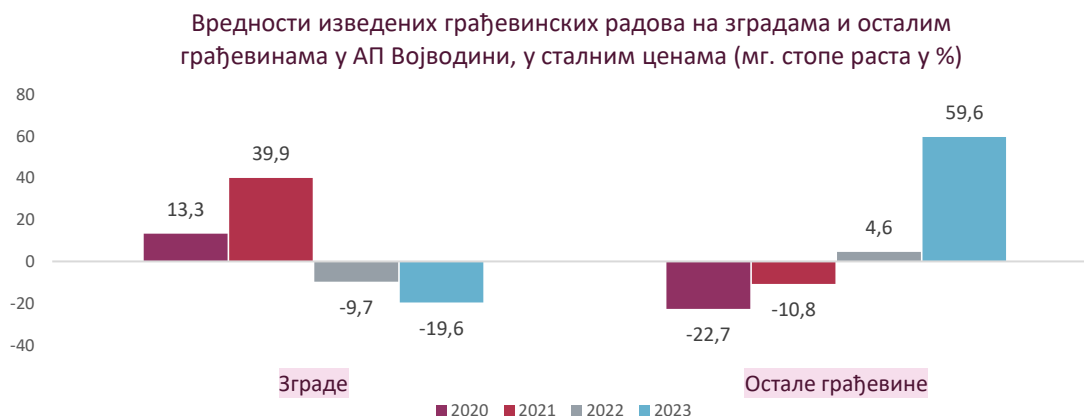
Посматрано према врсти грађевина, у 2023. години, у поређењу са 2022. годином, изражено у сталним ценама, вредност радова изведених на зградама у Републици Србији смањена је за 2,4%, док је вредност радова на осталим грађевинама (саобраћајнице, цевоводи, сложене индустријске грађевине и сл.) повећана за 19,3%.

Вредност радова изведених на зградама у Војводини је у 2023. смањена за 19,6% у односу на 2022. годину, док је вредност радова изведених на осталим грађевинама повећана за 59,6%. Најзначајнији допринос овако великом расту грађевинске активности на осталим грађевинама у Војводини потекао је од радова на модернизацији пруге Стара Пазова - Нови Сад, затим радова на изградњи аутопута Рума - Шабац и изградњи Фрушкогорског коридора, као и од грађевинских активности на изградњи мађарско - српске железнице.

Грађевинску активност у осталим регионима Републике Србије током 2023. године окарактерисали су:

- **Регион Јужне и Источне Србије** – велики стамбено - пословни комплекс у Нишу са преко 400 станова, изградња гасног конектора Ниш-Димитровград, брза саобраћајница Пожаревац-Голубац;
- **Регион Шумадије и Западне Србије** – радови на изградњи Моравског коридора и деонице Прељине-Пожега, завршена је изградња Лидловог дистрибутивног центра у Лапову на око 60 хиљ. m²;
- **Београдски регион** – грађевински радови у оквиру пројекта „Београд на води“, велики стамбени комплекси „Депо“, „Вождове капије“, „Vellport“, „Viva Residences“ и „Зелена авенија“, нестамбене зграде „Центар за инклузију“ и железничка станица „Београд центар“.

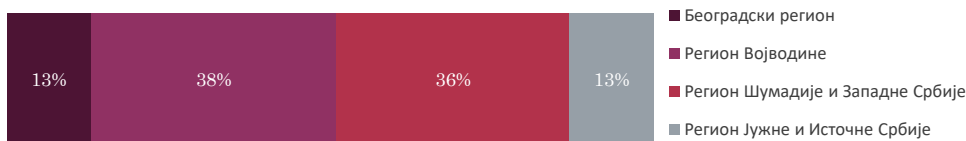
У Републици Србији је у јануару 2024. године издато 1.615 грађевинских дозвола, што је за 47 грађевинских дозвола, односно 3,0% више у односу на јануар 2023. године. Од укупног броја дозвола издатих у Србији у јануару, 82,4% се односи на зграде, а 17,6% на остале грађевине.

Посматрано по регионима, у јануару 2024. године, највише грађевинских дозвола издато је у Региону Војводине (610, тј. 38%), следи Регион Шумадије и Западне Србије (593 издатих дозвола или 36%), а затим Регион Јужне и Источне Србије и Београдски регион (са по 206 издатих дозвола у јануару 2024. или 13%). Међугодишње је повећан број издатих грађевинских дозвола у свим регионима Републике Србије, осим у Региону Јужне и Источне Србије, где је издато за 41 дозвола мање него у јануару 2024. године, тј. 16,6%.

Издате грађевинске дозволе по регионима Републике Србије у 2023.

У Војводини је у јануару 2024. године издато за 26 дозвола више него у јануару прошле године, тј. 4,5% више мг. Од укупног броја издатих дозвола, 86% је издато за зграде, а 14% за остале грађевине. Ако се посматрају само зграде, 82% дозвола издато је за стамбене зграде, а 18% за нестамбене зграде, док се код осталих грађевина највећи проценат издатих дозвола односи на ценоводе, комуникационе и електричне водове (56%).

Број издатих грађевинских дозвола у Војводини

Према грађевинским дозволама издатим у јануару 2024. године, у Војводини је пријављена изградња 590 станова (за 1,8% мање у односу на јануар 2023), просечне површине 75,3 m² по стану. Највећи број пријављене изградње станова је у стамбеним зградама новоградње (95%), и то оним које броје три или више станова (86%, просечне површине 60,5 m²), 13% станова пријављено за изградњу у стамбеним зградама са једним станом (просечне површине 158,9 m²), а најмање станова (1%) је пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње које броје два стана (просечне површине 151,3 m²).

Укупна предвиђена вредност радова у АП Војводини, према издатим дозволама у јануару 2024. године, износи 20 млн динара, што представља повећање од 9,3% у односу на јануар 2023. године. Предвиђена вредност радова новоградње у АП Војводини за јануар 2024. године износи 77% од укупно предвиђене вредности грађевинских радова у АП Војводини у истом периоду. Посматрано према управним окрузима АП Војводине, највећа грађевинска активност очекује се у Јужнобачком округу (54%), затим у Сремском округу (19%).

Просечна цена станова новоградње на територији Републике Србије је у 2023. години износила 211.103 динара по m² (у 2022. години 209.958 динара), док је просечна површина продатих станова новоградње Србији у 2023. години 55 m². Просечна цена станова новоградње на територији Града Новог Сада је у 2023. години износила 206.400 динара по m², а просечна површина продатих станова 55 m².

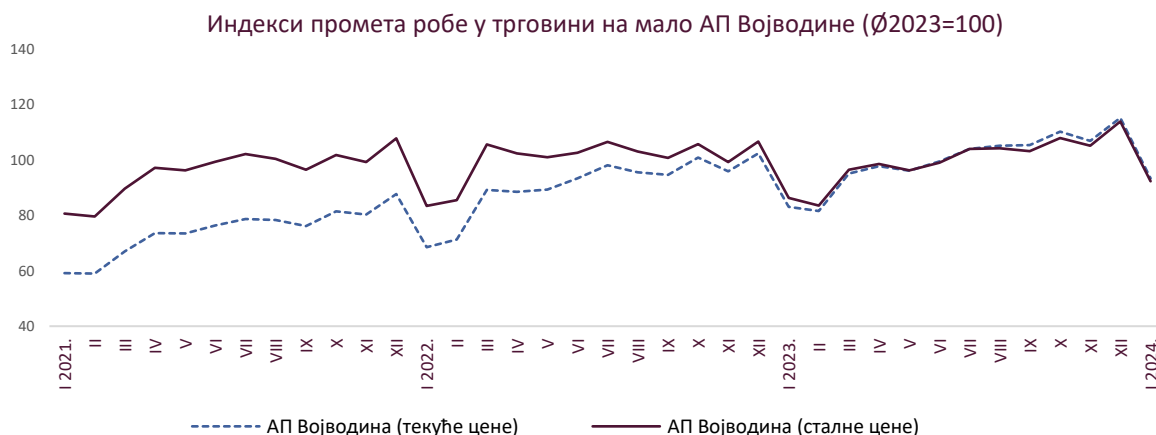
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Промет робе у трговини на мало је у Републици Србији у јануару 2024. године, у односу на јануар прошле године, реално био већи за 4,1% (у текућим ценама за 9,9%), а на нивоу АП Војводине је био већи за 7% у сталним ценама (12,4% у текућим ценама). Од августа 2023. године, реални промет робе у трговини на мало у Војводини је почео да бележи позитивне међугодишње стопе раста.

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, међугодишњи индекси

	Јан. 2023.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец.	Јан. 2024.
Текуће цене	121,4	113,3	105,7	109,4	107,5	106,8	105,4	110,0	112,0	108,8	111,6	112,8	112,4
Сталне цене	103,1	96,3	90,2	94,9	94,8	96,2	96,6	100,6	102,6	101,4	105,7	106,9	107,0

У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало у 2023. години, промет робе у трговини на мало је у јануару 2024. био мањи - у Републици Србији за 8,7% у сталним ценама (7,3% у текућим ценама), а у АП Војводини за 7,7% у сталним ценама (односно за 6,6% у текућим ценама).

У јануару 2024. у односу на децембар, промет робе у трговини на мало у Републици Србији је био за 20,3% мањи и у сталним и у текућим ценама, док је на нивоу Војводине месечно смањење промета износило 18,9% и у текућим и у сталним ценама.

Ако се промет посматра по основним групама КД, у Србији је у јануару 2024. године, у односу на јануар прошле године, и номинално и реално забележен раст вредности промета у свим робним групама - и то у промету хране, пића и дувана (4,7% мг. у сталним ценама, а 12,0% мг. у текућим ценама), затим у промету непрехрамбених производа, осим моторних горива (4,7% мг. у сталним ценама, а 10% мг. у текућим ценама), док је промет моторних горива најмање повећан (за 1,2% мг. у сталним ценама, односно 4,3% мг. у текућим ценама).

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Укупан број туристичких долазака у Републику Србију је у јануару 2024. године износио **248.684**, што је за **8% више** у односу на јануар 2023. године. **Домаћи туристи** су остварили **51%** укупних долазака, док су **49%** били **доласци страних туриста**. Од укупног броја туристичких долазака, 14% су чинили доласци на подручју АП Војводине.

Војводину је у јануару 2024. године посетило **34.706** туриста (55% су били домаћи, 45% страни туристи), што је за **4% више** него у јануару прошле године. Број долазака домаћих туриста у Војводини већи је за 8%, док је број долазака страних туриста мањи за незнатних 0,3% у односу на јануар 2023. године.

Структура долазака туриста у Војводину,
јануар 2024. године

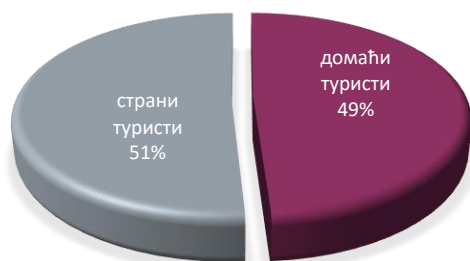
Доласци туриста у Војводину

У јануару 2024. године, у Републици Србији је евидентирано укупно **824.261** ноћење туриста (53% су била ноћења домаћих, а 47% ноћења страних туриста), што је за **4% више** у односу на јануар 2023. године. Од укупног броја регистрованих ноћења, 13% је регистровано на подручју АП Војводине.

У Војводини је у јануару 2024. године регистровано укупно **106.091** ноћења туриста (49% су била ноћења домаћих, а 51% ноћења страних туриста), што је за **5% мање** него у јануару 2023. године. Број ноћења домаћих туриста смањен је за 0,5%, а број страних туриста за 8% мг.

Структура ноћења туриста у Војводини,
јануар 2024. године

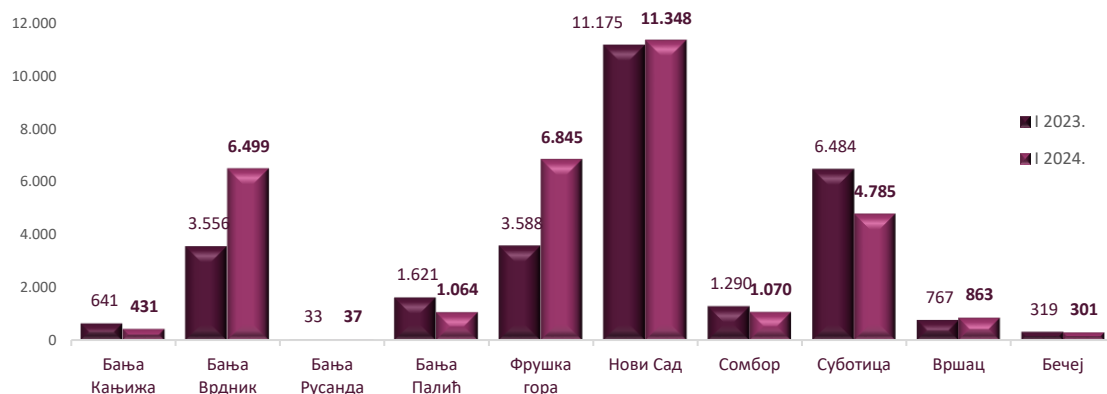
Ноћења туриста у Војводини

У Војводини је у јануару 2024. године најпосећенији био **Град Нови Сад**, где је забележено **11.348** долазака туриста, што је за **1,5% више** у односу на јануар 2023. године. Више од половине посетилаца били су страни туристи (61%).

Доласци туриста по изабраним туристичким местима Војводине

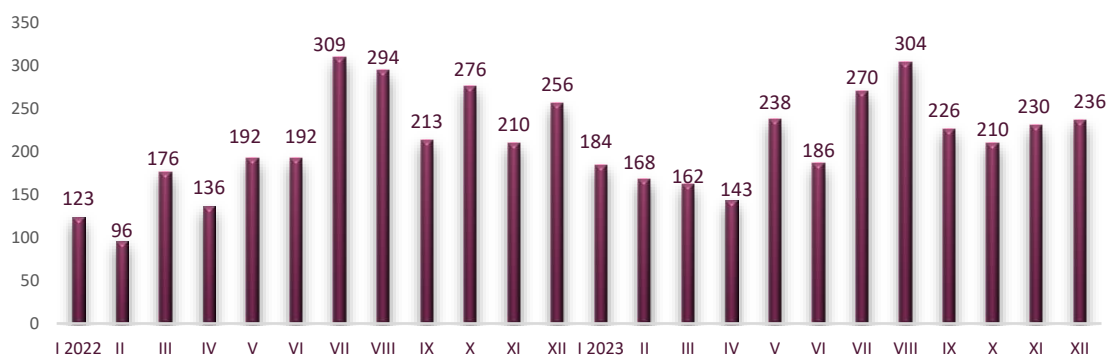
Највише ноћења у Војводини је у јануару 2024. године регистровано, такође, у Новом Саду, тачније 32.082 ноћења, за 7% мање у односу на јануар 2023. године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (72%).

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима Војводине

Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији је у 2023. години износио 2,6 млрд евра и већи је за 85 млн евра или 3% у односу на девизни прилив у 2022. години.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима (у млн евра)

У јануару 2024. године у односу на исти месец 2023, цене угоститељских услуга у Војводини порасле су у просеку за 11%. Највећи раст су забележиле цене алкохолних и безалкохолних пића (за по 13%). Цене хране су порасле за 12%, а цене преноћишта за 3%.

Индекси цена угоститељских услуга у Србији и Војводини

	Република Србија			Војводина		
	I 2024 XII 2023	I 2024 I 2023	I 2024 Ø 2023	I 2024 XII 2023	I 2024 I 2023	I 2024 Ø 2023
УКУПНО	101,4	109,3	104,8	100,5	111,2	105,9
Храна	101,1	109,4	105,1	100,6	111,6	106,6
Алкохолна пића	100,8	108,9	104,8	100,3	113,0	105,3
Безалкохолна пића	101,3	110,9	105,8	100,9	112,8	106,3
Преноћишта	103,0	108,3	103,2	100,0	103,3	102,4

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Република Србија је у јануару 2024. године забележила спољнотрговинску робну размену у укупном износу од **4,8 млрд евра**, што је за **4,9% мање** него у јануару 2023. године.

Укупан робни извоз Србије је у јануару 2024. године износио **2,1 млрд евра** и смањен је за **1,6%** у односу на исти период прошле године, вођен мањим извозом рударства и електроенергетског сектора. С друге стране, **укупан робни увоз** износио је **2,7 млрд евра** и смањен је за **7,5%** у односу на јануар 2023. године, при чему је највећи допринос смањењу потекао од мањег увоза средстава за репродукцију у које спадају и енергенти.

У првом месецу 2024. године, Србија је забележила **дефицит у робној размени са иностранством у вредности од 532,7 млн евра**, који је за **180,4 млн евра**, тј. за **25,3% мањи** од дефицита забележеног у јануару 2023. године. Већи пад увоза од пада извоза допринео је повећању покривености робног увоза извозом - **четири петине робног увоза Србије покривено је извозом (80%)**, док је у јануару претходне године покривеност износила 75%.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

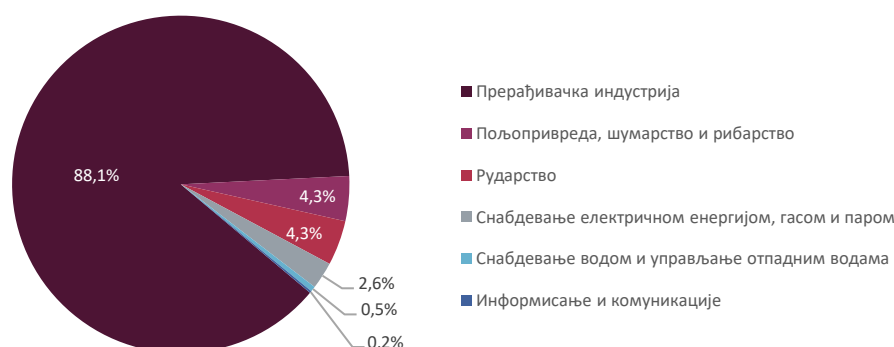
*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I 2024.	2.142.286	98,4	2.674.979	92,5	4.817.265	95,1	-532.692
I 2023.	2.177.280	120,8	2.890.369	113,2	5.067.649	116,3	-713.089
2023.	28.631.835	103,7	36.859.488	94,5	65.491.323	98,3	-8.227.653
2022.	27.605.873	126,3	39.014.443	134,8	66.620.316	131,2	-11.408.571

Посматрано по секторима делатности, **већину робног извоза Републике Србије чини извоз Прерађивачке индустрије (88,1% у јануару 2024)**. Следи извоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство и сектора Рударство (по 4,3%) и сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (2,6% укупног републичког извоза у посматраном периоду).

Међугодишњем смањењу укупног робног извоза Републике Србије у јануару 2024. године допринело је **смањење извоза сектора Рударство**, од **46,4%** (услед смањеног извоза руде метала, групе која чини готово целокупан извоз овог сектора), као и смањење извоза сектора **Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром**, од **67% мг.** (услед смањеног извоза електричне енергије).

Извоз Републике Србије по секторима делатности, јануар 2024. године

Посматрано по артиклима, у јануару 2024. године из Србије је највише извезено **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила**, у вредности од 147,8 млн евра (што чини 7% укупног извоза Републике Србије), што је за **19,1% више него у јануару 2023.** Извоз **Руде бакра и концентрата** налази се на другом месту и износио је 85,4 млн евра у јануару 2024. (4% укупног извоза), али је забележио међугодишње **смањење од 47,7%.**

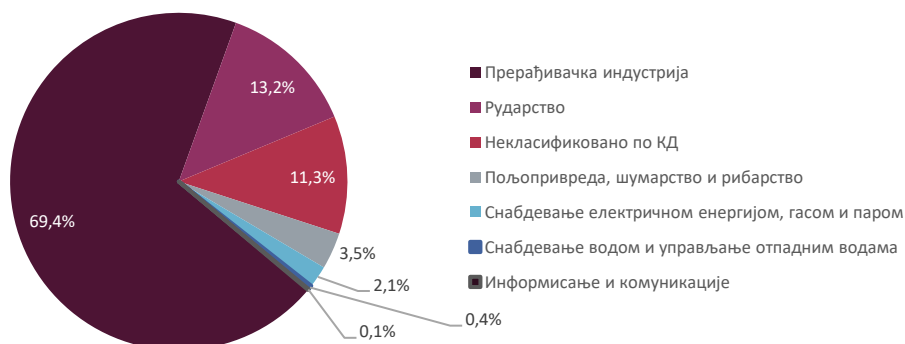
Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије

Назив производа	I 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I 2024 I 2023
УКУПНО	4.668 врста производа		
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	147.798	7%	119,1
Руде бакра и концентрати	85.350	4%	52,3
Катоде и секције катода, од рафинисаног бакра	79.634	4%	-
Електрична енергија	56.575	3%	33,0
Неразврстана роба по ЦТ ¹ - војна роба	35.773	2%	397,6

Када се посматра увоз Републике Србије, највећи проценат **остварује такође Прерађивачка индустрија (69,4% у јануару 2024)**, а значајан је и увоз сектора сектора Рударство (13,2%) и сектора Некласификовано по КД (11,3%).

Међугодишњем смањењу укупног робног увоза Републике Србије у првом месецу 2024. године у највећој мери допринело је **смањење увоза сектора Рударство, од 24,1% мг.** (вођено смањеним увозом сирове нафте и природног гаса за 21,9% мг., групе која чини 84% увоза целокупног сектора), затим **смањење увоза Прерађивачке индустрије, од 2,4%** (вођено смањеним увозом хемикалија и хемијских производа, машина и опреме и основних метала), као и **смањење увоза сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, од 59,3% мг.** (услед смањеног увоза електричне енергије).

Увоз Републике Србије по секторима делатности, јануар 2024. године

Посматрано по артиклима, у јануару 2024. године, у увозу Републике Србије, поред **Неразврстане робе по ЦТ (8% укупног увоза)**, највише су заступљени **Гас природни у гасовитом стању (6% увоза) и Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова (5%).**

¹На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

Србија је у првом месецу 2024. године **увезла гаса** у вредности од 166,3 млн евра, што је готово **30% мања вредност** увоза него у јануару претходне године, док је **количински увезено само за 4,5% мање гаса**. Гас се највише увозио из Русије (70%) и Мађарске (30%).

Када је реч о увозу **нафте**, у Републику Србију је у јануару 2024. увезено нафте у вредности од 131 млн евра, што је **за 9,1% мања вредност увоза** него у истом периоду 2023. године, док је **количински увезено за 67,2% мање нафте**. Нафта се највише увозила из Казахстана (58%) и Азербејџана (41%).

Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије

Назив производа	I 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I 2024}{I 2023}$
УКУПНО	6.475 врста производа		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	208.594	8%	108,6
Гас природни у гасовитом стању	166.254	6%	70,2
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	131.010	5%	90,9
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	93.880	4%	104,2
Остали лекови, за малопродају	86.338	3%	116,6

Извоз Србије највише се ослања на тражњу Европске уније и региона. У јануару 2024. године највећи део извоза пласиран је на тржиште ЕУ (68%). Србија је у јануару 2024. године реализовала **робни извоз у 135 различитих земаља**.

Најзначајније извозно тржиште Републике Србије у првом месецу 2024. године је, традиционално, Немачка (16% укупног извоза Србија пласира у Немачку). Међугодишње, у оквиру групе од првих пет извозних земаља, **извоз је највише повећан у Чешку** (за 21,4% мг.) и **Немачку** (за 12,1% мг.). С друге стране, **највеће међугодишње смањење** вредности извоза, у оквиру групе од првих пет извозних земаља, забележио је извоз **у Мађарску** (-16,7%). Збирно је **извоз у првих пет земаља чинио 39% укупног извоза Републике Србије** у посматраном периоду.

Више од половине увоза Републике Србије потиче из земаља ЕУ (57%), затим из земаља евроазијске уније (23%). Србија је у јануару 2024. године забележила **робни увоз из 164 различите земље**.

Земље из којих је Србија највише увозила у јануару 2024. године су Немачка (12% укупног увоза) и Кина (11%). У поређењу са јануаром 2023. године, **вредност увоза из Немачке је престигла вредност увоза из Кине**, те је Немачка поново постала земља из које Србија највише увози. У оквиру групе од првих пет земаља, **највећи међугодишњи раст вредности увоза** забележен је из **Мађарске** (за 42,1%), док је **највећи пад увоза** забележен из **Руске Федерације** (за 42,6%). Збирно гледајући, **увоз из првих пет земаља чинио је 42% укупног робног увоза Републике Србије у јануару 2024. године.**

Првих пет земаља у извозу и увозу Републике Србије, јануар 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс	Земља	Увоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс
Немачка	343.268	16%	112,1	Немачка	324.944	12%	97,8
Италија	146.823	7%	101,8	Кина	287.152	11%	85,6
Мађарска	124.321	6%	83,3	Мађарска	176.954	7%	142,1
БиХ	122.254	6%	97,0	Италија	166.869	6%	100,8
Чешка	88.256	4%	121,4	Руска Фед	160.428	6%	57,4

Посматрано према привредним субјектима, на месту највећег извозника Републике Србије у 2023. години налази се **Serbia Zijin Mining**, а следе **Serbia Zijin Bor Copper** и **HBIS GROUP Serbia Iron & Steel**. У 2023. години, **укупна вредност извоза петнаест највећих извозника Србије износила је 7,0 млрд евра** (око 24% укупног извоза).

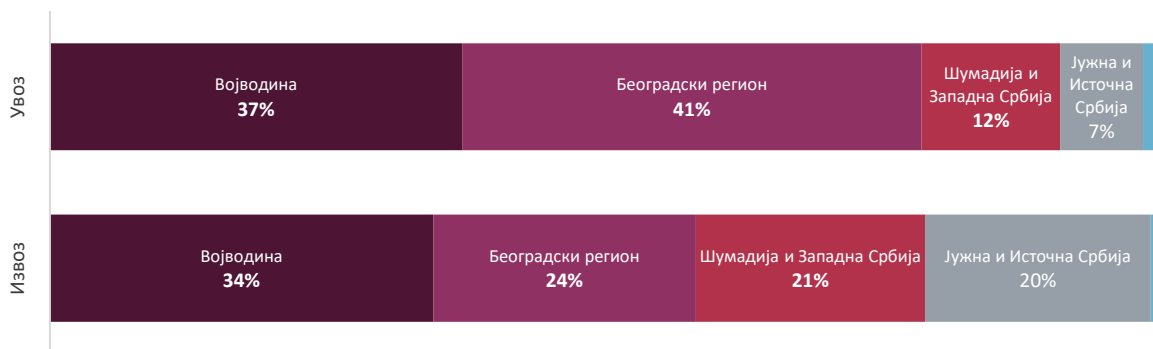
Петнаест највећих извозника Републике Србије у 2023. години

Ред. бр.	Назив извозника	Седиште
1.	Serbia Zijin Mining D.O.O.	Брестовац
2.	Serbia Zijin Bor Copper	Бор
3.	HBIS GROUP Serbia Iron & Steel d.o.o.	Београд
4.	ZF Serbia D.O.O.	Панчево
5.	LEONI Wiring Systems Southeast d.o.o.	Прокупље
6.	Tigar Tyres d.o.o.	Пирот
7.	Društvo za trgovinu ROBERT BOSCH d.o.o.	Београд
8.	Henkel Srbija	Београд
9.	Yura Corporation d.o.o.	Рача
10.	Naftna Industrija Srbije a.d.	Нови Сад
11.	Hemofarm a.d.	Вршац
12.	SCM POWER d.o.o.	Београд
13.	Philip Morris Operations a.d.	Ниш
14.	MINTH AUTOMOTIVE Europe d.o.o.	Лозница
15.	GORENJE DOO	Ваљево

Посматрано према наменским групама робне размене, Србија је у јануару 2024. **највише извозила и увозила интермедијарне производе** (42% укупног извоза и 32% укупног увоза).

Посматрано по регионима, **Војводина има највеће учешће у извозу Републике Србије** (34% у јануару 2024), док се по вредности **увоза Војводина налази на другом месту** (учешће 37%), након Београдског региона (41%).

Извоз и увоз Републике Србије по регионима, јануар 2024. године (учешће %)

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у јануару 2024. године износила је **1,7 млрд евра** (што чини 36% укупне размене Републике Србије у истом периоду), и **за 3,0% је мања** од робне размене остварене у јануару 2023. године.

Укупан робни извоз АП Војводине је у првом месецу 2024. године износио **734,1 млн евра** (што чини 34% укупног извоза Србије у истом периоду), и **за 6,1% је већи** од извоза забележеног у јануару 2023, док је **увоз реализован у вредности од 987,5 млн евра** (што представља 37% укупног увоза Србије), и **за 8,8% је мањи** у односу на увоз у јануару 2023. године.

Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине је у јануару 2024. године забележен **дефицит у вредности од 253,4 млн евра**, који је за 136,9 млн евра или 35,1% мањи од дефицита забележеног у јануару 2023. године. **Покривеност увоза извозом у Војводини је у првом месецу 2024. године износила 74%** и услед раста извоза уз истовремени пад увоза, већа је него у истом периоду претходне године када је износила 64%.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

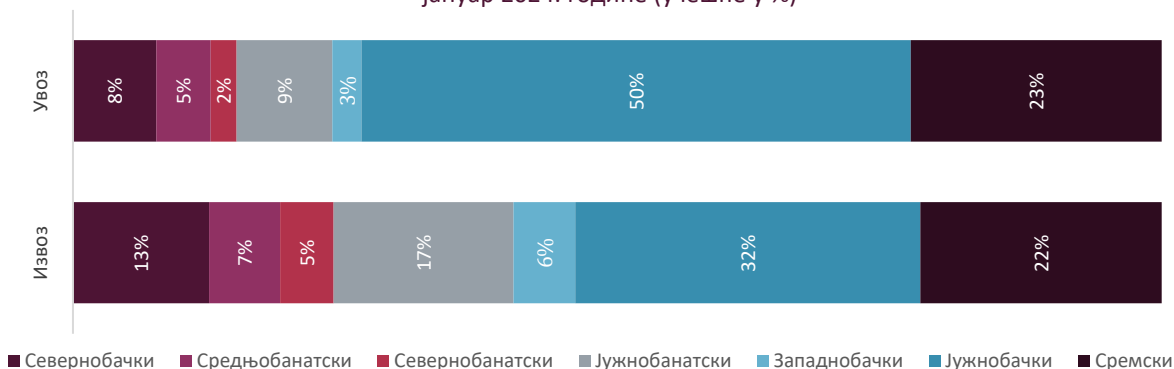
*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I 2024.	734.075	106,1	987.512	91,2	1.721.587	97,0	-253.436
I 2023.	691.979	119,1	1.082.300	125,1	1.774.279	122,7	-390.321
2023.	9.573.052	103,3	12.212.299	92,8	21.785.350	97,1	-2.639.247
2022.	9.266.202	123,1	13.158.500	152,8	22.424.702	138,9	-3.892.297

Посматрано по наменским групама, Војводина је у првом месецу 2024. године **највише извозила интермедијарне производе (37%)**, а највише **увозила енергенте (32%)**.

Посматрано по управним окрузима, **најважнију улогу у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има Јужнобачки округ (32% укупног извоза и половину укупног увоза АП Војводине реализовао је Јужнобачки округ у јануару 2024. године)**. На другом месту је **Сремски округ**, са учешћем од **22% у извозу**, односно **23% у укупном увозу АП Војводине** у посматраном периоду.

Извоз и увоз АП Војводине по управним окрузима, јануар 2024. године (учешће у %)

Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)

Прерађивачка индустрија представља сектор са **доминантним учешћем у извозу АП Војводине (91,5% у јануару 2024. године)**, а међугодишње је забележила **повећање вредности извоза од 4,9% у односу на јануар 2023.** (вођено повећаним извозом осталих саобраћајних средстава, производа од гуме и пластике и моторних возила и приколица). Раст је забележен **у 13 од 23 области** прерађивачке индустрије Покрајине (које заједно чине 59% укупног извоза сектора у посматраном периоду).

Сектор **Пољопривреда, шумарство и рибарство** реализовао је **7,7% укупног војвођанског извоза** у јануару 2024, а забележио је **међугодишње повећање од 28,3%** (вођено три пута већом вредношћу извоза кукуруза, осим семенског; производа која чини 25% укупног извоза целокупне пољопривреде у Војводини у посматраном периоду).

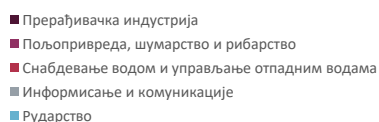
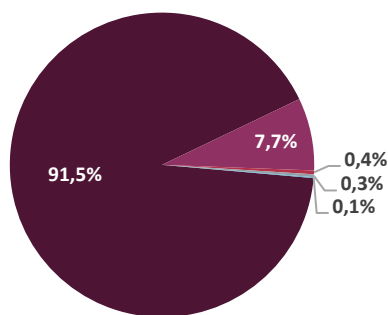

Када је реч о увозу, посматрано по секторима делатности, **Прерађивачка индустрија** остварује нешто **више од половине укупног војвођанског увоза (53,6% у јануару 2024. године)**, а међугодишње је забележила **смањење вредности увоза за 1,5%** (у највећој мери услед смањеног увоза хемикалија и хемијских производа, непоменутих машина и опреме, као и електричне опреме). Смањење вредности увоза забележено је **у 14 од 23 области** Прерађивачке индустрије Покрајине у јануару 2024. (које заједно чине 72% укупног увоза датог сектора у посматраном периоду).

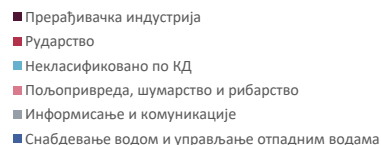
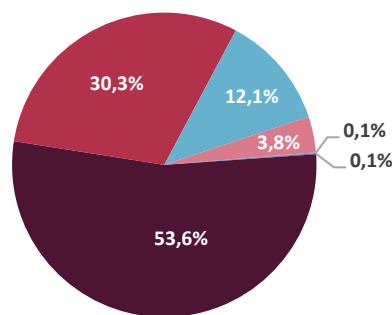
На другом месту је **увоз сектора Рударство** (учешће **30,3%** у јануару 2024), који је забележио **смањење од 22,1% мг.** (највећим делом проузроковано **смањењем увоза сирове нафте и природног гаса**, групе која чини готово целокупан увоз читавог сектора Рударство у АП Војводини).

Увоз сектора Некласификовано по КД налази се на трећем месту у укупном увозу АП Војводине (учешће **12,1%** у јануару 2024), док се на четвртм месту налази **увоз Пољопривреде, шумарства и рибарства** (учешће **3,8%**), који је забележио међугодишње **смањење вредности увоза за 9,4%** (првенствено због мањег увоза соје, за 55,4% мг.).

Структура извоза АП Војводине, јануар 2024. године

Структура увоза АП Војводине, јануар 2024. године

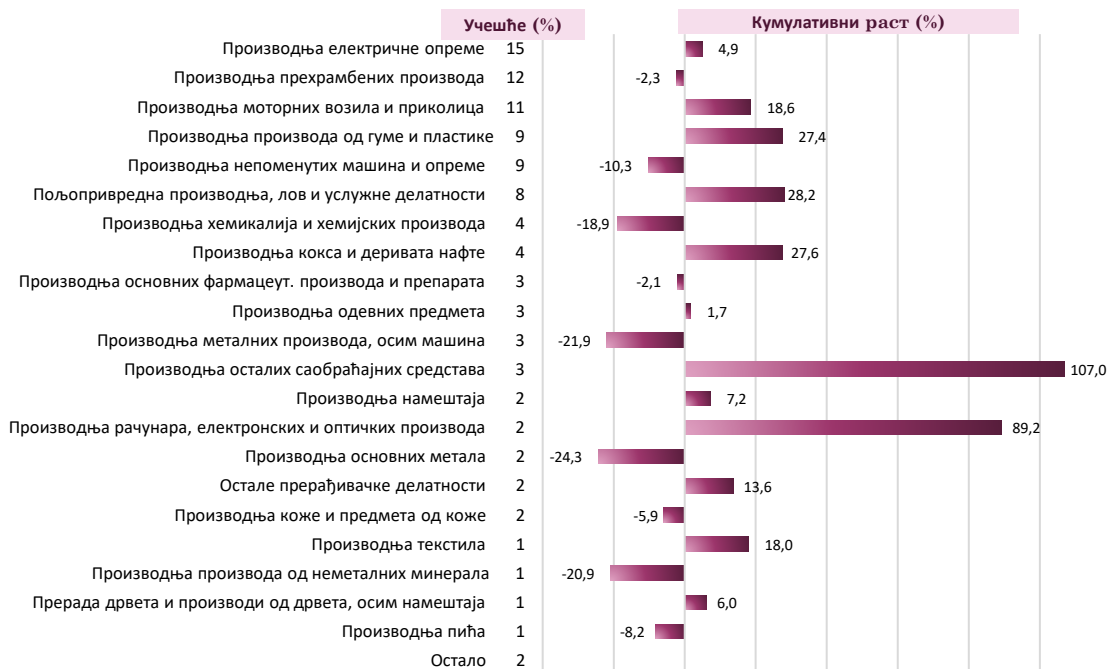

Посматрано по областима делатности, из Војводине су у јануару 2024. године **највише извозиле** управо области прерађивачке индустрије, и то Производња **електричне опреме** (15% укупног војвођанског извоза), Производња **прехрамбених производа** (12%), Производња **моторних возила и приколица** (11%), Производња **производа од гуме и пластике** и Производња **непоменутих машина и опреме** (по 9%). Наведене области делатности реализују **више од половине целокупног извоза АП Војводине (56% у јануару 2024)**.

На раст укупног извоза АП Војводине у јануару 2024. највише је утицао раст извоза **осталих саобраћајних средстава** и извоза **производа од гуме и пластике**. Извоз **осталих саобраћајних средстава** остварио **повећање вредности извоза од 107,0%** у односу на јануар 2023, док је извоз **производа од гуме и пластике** забележио раст од 27,4% мг. и вредност извоза од 66,5 млн евра.

Извоз АП Војводине по областима делатности, јануар 2024. године

У увозу АП Војводине се на првом месту налази област сектора Рударство, и то **Експлоатација сирове нафте и природног гаса (30%** у јануару 2024. године). Следи увоз области **Некласификовано по КД (12%)** и **Производња хемикалија и хемијских производа (7%)**. **Готово половину укупног увоза АП Војводине** остварују наведене области делатности (49% у посматраном периоду).

Највећи утицај на смањење укупног увоза АП Војводине имало је смањење увоза области **Експлоатација сирове нафте и природног гаса, за 22,1% мг**. У јануару 2024. године увоз ове области је износио 296,7 млн евра, док је у јануару претходне године увоз реализован у вредности од 380,8 млн евра.

Увоз АП Војводине по областима делатности, јануар 2024.

Ако се посматрање сузи на ниво артикала, из АП Војводине се, као и на нивоу целе земље, највише извозе **Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила (7% у јануару 2024. године)**, извезени у вредности од **49 млн евра** у посматраном периоду, што је за **18,3% више** него у јануару 2023. године. Војвођански извоз Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила, чинио је **33% укупног републичког извоза овог артикла у посматраном периоду**.

Највеће повећање вредности извоза забележено је код производа **Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела** који је остварио готово пет пута већу вредности извоза у поређењу са јануаром 2023. године (индекс 4.608,4).

Војводина је реализовала **целокупан републички извоз** Гасних уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела и Гума спољних, нових, за аутобусе и камионе у јануару 2024, као и **готово целокупан извоз** Делова за електромоторе и електричне генераторе. Из Војводине је у јануару 2024. године **извезено 2.572 различите врсте производа**.

Пет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I 2024.			Учешће у извозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2023 / 2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I 2024 / I 2023	
УКУПНО	5.076 врста производа			2.572 врсте производа			
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	534.292	6%	124,2	48.971	7%	118,3	33%
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502 ² , остало	349.381	4%	118,9	30.029	4%	111,0	99%
Остали лекови, за малопродају	259.982	3%	125,7	21.031	3%	103,2	81%
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	129.573	1%	54,7	16.090	2%	4.608,4	100%
Гуме спољне, нове, за аутобусе, камионе, IO>121, остале	98.787	1%	1.611,1	14.189	2%	333,8	100%

У Војводину је, посматрано по артиклима, у јануару 2024. године највише увезено **Гаса природног у гасовитом стању**, у вредности од **165,7 млн евра**, са учешћем од **17% у укупном војвођанском увозу** и смањењем вредности увоза за **30,0% мг.**, првенствено услед значајног смањења увоза из Русије. Уколико се посматра количински, увезено је само за 4,7% мање овог артикла, што указује на **смањену цену гаса у посматраном периоду**.

На другом месту је увоз **Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове (13% укупног увоза у јануару 2024)**, у вредности од **131 млн евра**, са оствареним **међугодишњим смањењем увоза од 9,1%**. Међу земљама из којих се увози нафта, за разлику од јануара 2023. године, појавио се Казахстан, док је увоз нафте из Русије и Ирака изостао.

Производ **Остали бродови и пловила, за превоз робе и путника** забележио је, у поређењу са јануаром претходне године, 28 пута већу вредност увоза (индекс 28.096,6), на првом месту услед повећаног увоза из Холандије.

У Војводини се реализује **целокупан републички увоз нафте** и готово целокупан републички увоз гаса, и осталих бродова и пловила, за превоз робе и путника. **У Војводину је у јануару 2024. године увезено 4.236 различитих врста производа**.

² ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори; ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

Пет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I 2024.			Учешће у увозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2023/2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I 2024/I 2023	
УКУПНО	6.754 врсте производа			4.236 врста производа			
Гас природни у гасовитом стању	1.255.604	10%	76,8	165.690	17%	70,0	100%
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	1.791.372	15%	82,3	131.010	13%	90,9	100%
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	1.183.648	10%	140,2	81.236	8%	109,0	87%
Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало	4.351	0%	93,1	40.740	4%	28.096,6	100%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	554.418	5%	94,8	38.381	4%	91,4	18%

Спољнотрговинска робна размена по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу ЕУ и региона. **На тржиште ЕУ пласирано је 75% укупног војвођанског извоза** у јануару 2024. године, што је **за 7,2% више** мг. (Војводина у ЕУ највише извози **електричну опрему и моторна возила и приколице**). Следи пласман **на тржиште ЦЕФТА³** (12% укупног војвођанског извоза), који је мг. повећан за 15,2% (у земље ЦЕФТА највише се извозе **прехранбени производи и деривати нафте**).

Нешто више од половине увоза АП Војводине потиче такође из земаља ЕУ (53% у јануару 2024), који је међугодишње **повећан за 6,5%** (из ЕУ се поред робе неklasификоване по КД највише увозе **деривати нафте, остала саобраћајна средства и непоменуте машине и опрема**). На другом месту је увоз из земаља **CIS⁴**, одакле Војводина реализује **28%** свог увоза, затим увоз из земаља **APEC⁵ (25% увоза)** и из земаља **OECD⁶ (7%)**.

Појединачно гледано, Војводина је у првом месецу 2024. године забележила **извоз у 99 различитих земаља**. Извоз у првих десет земаља чинио је **68% укупног војвођанског извоза** у посматраном периоду.

Главна дестинација војвођанског извоза је традиционално Немачка (21% укупног робног извоза АП Војводине у јануару 2024), у коју је извезено **за 12,1% више** него у истом периоду претходне године. Учешће Немачке у укупном извозу Војводине расте из године у годину, што је јасан показатељ важности немачке привредне активности за нашу привреду и извоз.

³ ЦЕФТА – Земље Западног Балкана: БиХ, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

⁴ CIS – Комонвелт независних држава.

⁵ APEC – Азијско пацифичко економско удружење.

⁶ OECD – Организација за економску сарадњу и развој.

Поред Немачке, из Војводине се значајан извоз пласира и у **Италију (9%), Мађарску (8%) и Босну и Херцеговину (7%)**. У односу на јануар 2023. године, у групи од водећих десет извозних дестинација, поред извоза у Немачку, **повећан је и извоз у Румунију** (за 50%, у највећој мери услед извоза кукуруза, који се у јануару претходне није извозио), **Шведску** (за 31,5% мг.), **Чешку** (за 28,3% мг.), **Босну и Херцеговину** (за 18,6% мг.), **Словенију** (за 2,4% мг.) и **Италију** (за незнатних 0,3% мг.), док је извоз у остале земље међугодишње смањен, а **највише је смањен извоз у Русију, за 32,1%** (првенствено услед смањеног извоза електричне опреме).

Првих десет земаља у извозу АП Војводине, јануар 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће у извозу АПВ	Индекс
Немачка	154.065	21%	112,1
Италија	66.554	9%	100,3
Мађарска	56.991	8%	96,5
БиХ	49.678	7%	118,6
Румунија	37.154	5%	150,0
Чешка	29.988	4%	128,3
Шведска	27.431	4%	131,5
Хрватска	26.141	4%	89,3
Словенија	24.215	3%	102,4
Руска Фед.	24.028	3%	67,9

Када је реч о увозу, **Војводина је у првом месецу 2024. године забележила увоз из 120 различитих земаља**, при чему је **увоз из првих десет земаља чинио 72% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду**.

Највећи увоз Војводина реализује **из Руске Федерације (14% у јануару 2024. године) и Немачке (13%)**. Међугодишње, увоз је у оквиру групе од водећих десет земаља из којих Војводина увози, **највише повећан из Казахстана**, за 76,6 млн евра, док је с друге стране **увоз значајно смањен из Руске Федерације**, за 113,4 млн евра или 45,0% мг., првенствено **услед смањеног увоза гаса**. Такође, **значајније је смањен и увоз из Италије**, за 18,8 млн евра или 26,7% мг. (у највећој мери услед смањеног увоза непоменутих машина и опреме).

Првих десет земаља у увозу АП Војводине, јануар 2024. године

Земља	Увоз (у 000 евра)	Учешће у увозу АПВ	Индекс
Руска Фед.	138.652	14%	55,0
Немачка	132.128	13%	98,2
Мађарска	84.989	9%	138,7
Казахстан	76.624	8%	600.535,1
Кина	73.972	7%	85,1
Азербејџан	56.002	6%	88,5
Холандија	54.626	6%	429,0
Италија	51.844	5%	73,3
Турска	23.425	2%	80,9
Пољска	21.758	2%	93,1

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена⁷

Укупна спољнотрговинска размена аграрних производа АП Војводине је у јануару 2024. године износила **242,0** млн евра, што је **на приближно истом нивоу као и у јануару 2023. године** (када је износила 239,9 млн евра). Међугодишње, **извоз аграра је вредносно био већи за 7,3%**, а **увоз мањи за 8,4%**.

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине (по КД 2010)

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I 2024.	151.480	107,3	90.484	91,6	241.964	100,8	60.995
I 2023.	141.117	115,5	98.811	145,7	239.929	126,3	42.306
2023.	1.905.813	91,9	1.217.653	102,9	3.123.465	95,8	688.160
2022.	2.074.868	111,4	1.183.865	134,9	3.258.733	118,9	891.003

*у 000 евра

Учешће аграрних производа у укупном војвођанском извозу износило је **21%** у јануару 2024. године, док је у укупном увозу АП Војводине заступљеност аграра била **9%**.

Остварена вредност извоза водећег извозног производа, **Кукуруза, осталог**, од **14,0** млн евра у **јануару ове године** је, и поред ниже просечне извозне цене (за 40,7% у односу на јануар 2023), услед више извезених количина (чак 5,4 пута), била 3,2 пута већа у поређењу са јануаром 2023. године. **Већи извоз** забележен је и код артикла **Семе сунцокрета за сетву**, како вредносно (3,6 пута мг.), тако и количински (2,2 пута мг.). **Раст вредности извоза од 21,5%** мг. забележен је и код артикла **Шећер бели у чврстом стању**, првенствено због већих количина (59,2% мг.). Евидентан је и раст количине извоза артикла **Уље од сунцокрета, сирово** (2,1 пута мг.). Извезене су и значајно веће количине артикала **Резанци од шећерне репе** (2,4 пута више) и **Остале тестенине** (14,1 пута више), у поређењу са јануаром прошле године. У односу на јануар 2023. године, извезене су мање количине артикала **Погаче уљане и други остаци од семена сунцокрета** (за 50,1% мг.), **Пиво у судовима до 10 l, остало** (за 49,2%), **Дуван ижиљен сушен у сушари** (за 88,5% мг.) и **Тестенине некуване без јаја** (за 62,4% мг.).

Десет најзаступљенијих производа у извозу аграра АП Војводине, јануар 2024. године

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс I 2024 I 2023	Учешће	Тежина (у t)	Индекс I 2024 I 2023
Кукуруз, остали	14.045	322,0	9,3%	79.303	542,6
Кукуруз, семенски, обични хибриди	12.607	97,9	8,3%	3.574	93,8
Остала пшеница и наполица, остало	12.001	111,9	7,9%	65.045	209,4
Храна за псе и мачке, скроб>30%,млеч. производи=<10%	11.956	125,4	7,9%	3.836	125,3
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	4.882	93,7	3,2%	4.697	136,8
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	4.291	70,2	2,8%	4.900	101,5
Дуван, неижиљен, сушен у сушари	3.805	453,4	2,5%	608	262,1
Јабукe, свеже, остале	3.542	204,3	2,3%	5.529	201,5
Погаче уљане и остали чврсти остаци, из уља од соје	3.469	206,0	2,3%	6.227	250,3
Концентрати беланчевина без млечних масноћа и слично	3.287	93,0	2,2%	1.819	112,4

⁷ Аграрну спољнотрговинску размену према Класификацији делатности (КД 2010) чине: сектор А-Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Ц-Прерађивачка индустрија (области: Производња прехранбених производа, Производња пића и Производња дуванских производа).

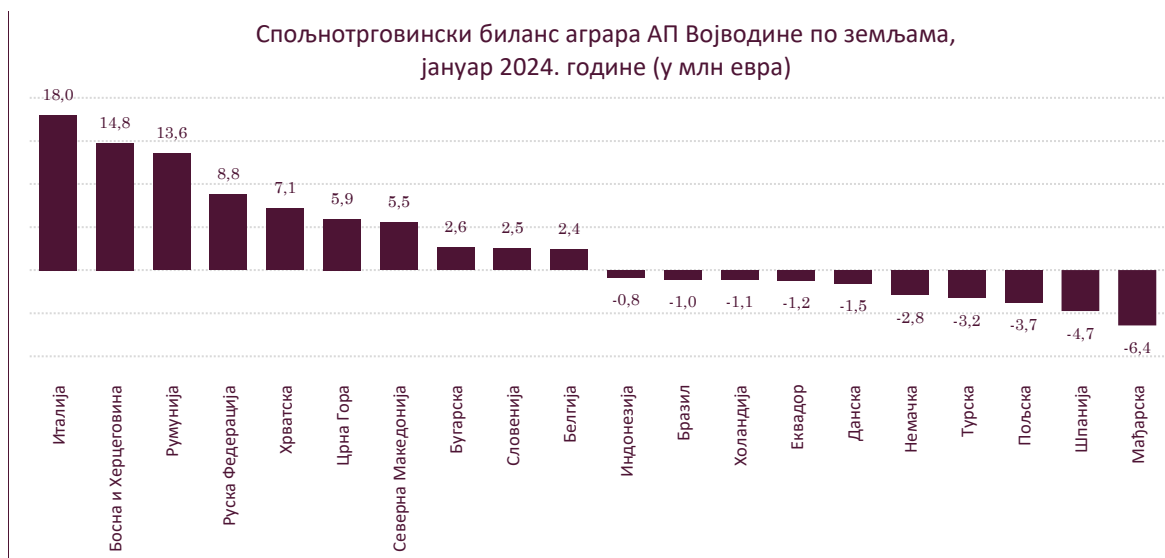
На увозној страни, у поређењу са јануаром 2023. године, забележене су **мање увезене количине** Кукуруза семенског, обични хибриди (за 10,9% мг.), Соје у зрну, осим за сетву (за 34,1% мг.), као и Хране сточне, остале (за 24,8% мг.).

С друге стране, **увезене су веће количине семена поврћа за сетву** (2,2 пута више мг.). Семе поврћа увезено је из Италије (81,5%) и Француске (13,8%). До значајнијег повећања увоза дошло је и код производа **Клементине** (3 пута више мг.), првенствено због већег увоза из Шпаније и Турске. У јануару ове године је у АП Војводини, у односу на јануар 2023. године, **знатно више увезено** и Стоке, остале масе више од 160 kg., Предњих делова од домаћих свиња смрзнутих, Мешавина и препарата од уља и масти, јестивих, осталих, Јагода без шећера куваних или не, смрзнутих, итд.

Десет најзаступљенијих производа у увозу аграра АП Војводине, јануар 2024. године

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс $\frac{I\ 2024}{I\ 2023}$	Учешће	Тежина (у t)	Индекс $\frac{I\ 2024}{I\ 2023}$
Кукуруз, семенски, обични хибриди	12.410	102,9	13,7%	1.933	89,1
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	2.839	44,6	3,1%	7.031	65,9
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	2.285	174,6	2,5%	679	136,6
Брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци	1.618	119,8	1,8%	1.445	126,0
Банане, свеже остале	1.579	94,0	1,7%	1.856	123,7
Млеко и павлака, неконцен., без шећера, мм>1%=<3%, в=<2л	1.295	115,2	1,4%	1.859	134,6
Парадајз, свеж или расхлађен	1.274	127,5	1,4%	579	113,1
Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе	1.271	68,1	1,4%	1.154	99,0
Кафа, непржена, са кофеином	1.237	99,6	1,4%	458	113,3
Навел поморанце, свеже	1.210	115,0	1,3%	1.543	96,6

Суфицит у спољнотрговинској размени аграра у АП Војводини остварује се извозом: кукуруза, пшенице, хране за псе и мацке, пива, јабука, брашна, сунцокретовог уља, шећера и тестенине, док **дефицит настаје увозом**, не само производа који се не производе у Србији, него и соје у зрну, меса од домаћих свиња смрзнутог, семена поврћа, итд.

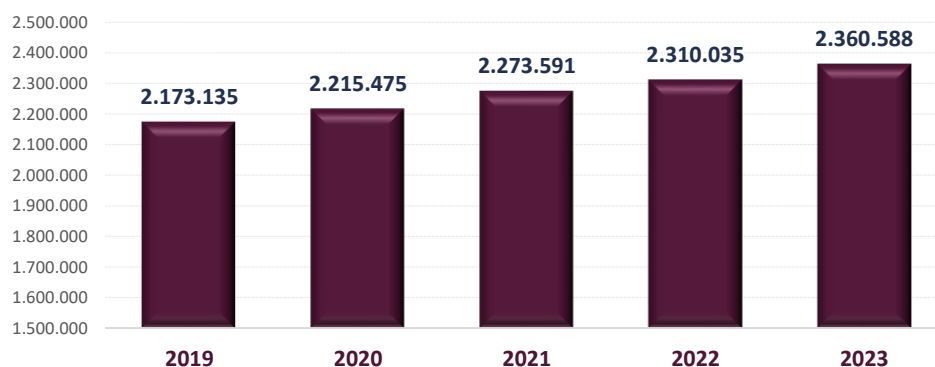

IX. ЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број запослених у Републици Србији је у 2023. години износио 2.360.588 лица, што у односу на 2022. годину представља повећање од 2,2% (око 50 хиљада лица). Упркос глобалној економској кризи, тржиште рада у Србији је показало изненађујућу отпорност, без евидентних утицаја на укупну запосленост.

Стопа запослености у Републици Србији износи 50,5%, а на нивоу Војводине 51,1%, према Анкети о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2023. године.

Регистрована запосленост у Србији, 2019-2023.

Основни генератор нових радних места (без регистрованих индивидуалних пољопривредника) је остао приватни сектор, где је у 2023. било за око 51 хиљаду запослених више у односу на 2022, тј. за 3,1% више, док је број запослених у јавном сектору незнатно повећан за око 2,5 хиљаде лица, тј. 0,4% у односу на претходну годину.

Посматрано према модалитетима запослености, у Републици Србији је у 2023. години највише запослених било у правним лицима (1,9 млн, односно 80%), предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност је било 413 хиљада (18%), док је регистрованих индивидуалних пољопривредника било нешто више од 53 хиљаде (2%). Број предузетника и запослених код њих је у односу на 2022. годину повећан за 4%, број запослених у правним лицима је повећан за 2% мг., док је број регистрованих индивидуалних пољопривредника међугодишње смањен за 5,2%.

Посматрано по секторима, највише запослених у Србији у 2023. години било је регистровано у услужном сектору (67,7%), затим у индустрији (25,7%) и грађевинарству (5,4%), а најмање у пољопривреди (1,2%). У поређењу са претходном годином, пад учешћа запослених је забележен у Индустрији (са 26% на 25,7%) и Грађевинарству (са 5,5% на 5,4%), док је учешће запослених повећано у сектору Услуге (67,3% на 67,7%). Учешће запослених у Пољопривреди је остало непромењено у односу на 2022. годину.

Најзначајнији допринос расту запослености у Србији у 2023. години, у односу на 2022, дао је раст запослености у **ИКТ сектору**, где је запосленост повећана за 13 хиљ. лица, тј. 13,8% мг., и сектору **Стручне, научне, иновационе и техничке делатности**, где је запосленост повећана за око 12,5 хиљ. лица, тј. 10,3% мг. Ипак, један од сегмената тржишта рада у Србији који је **значајније осетио последице глобалне економске кризе јесте управо ИТ сектор**, који се суочио са изазовима оптимизације радне снаге, како на глобалном, тако и на локалном нивоу. Наиме, према подацима „Послови Инфостуд“, **ИТ сектор је забележио највећи пад броја огласа за посао у Србији у 2023. години, за чак 50% у односу на годину пре, што указује на могућност да полако долази до zasiћења тржишта ИТ струкама, иако су и даље перспективне и високо плаћене.**

Посматрано по регионима, **највећи број запослених у Србији у 2023. години**, регистрован је у **Београдском региону (35%)**, затим у **Региону Војводине (25% од укупног броја запослених на нивоу целе земље)**, следи Регион Шумадије и Западне Србије (23%), док је најмање запослених регистровано у Региону Јужне и Источне Србије (17%). У односу на 2022. годину, **запосленост је повећана у свим регионима Републике Србије**, а највише у Београдском региону (за 3,3%).

Запосленост по регионима Републике Србије, 2023.

Укупна регистрована запосленост у Војводини је у 2023. години износила 592.718 лица, што у односу на 2022. годину представља **повећање од 2,3%** (око 13 хиљада лица).

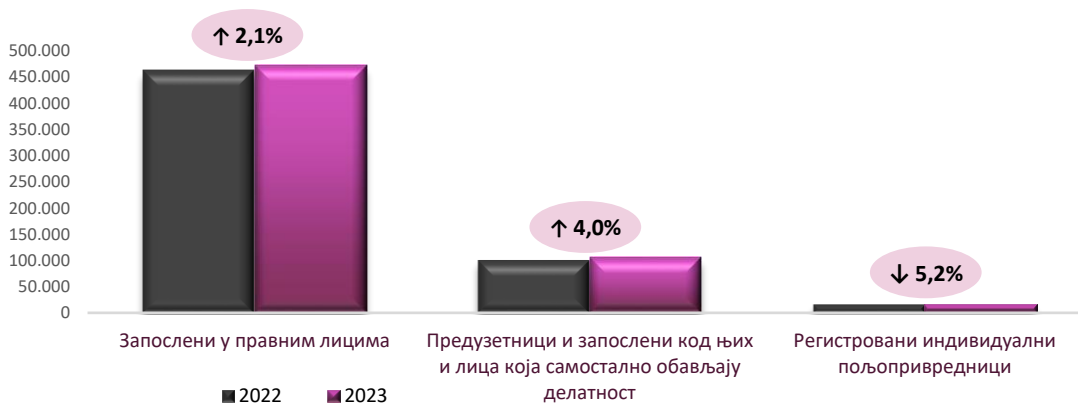
Регистрована запосленост у Војводини, 2019-2023.

Посматрано према модалитетима запослености, у Војводини је у 2023. години **највише запослених регистровано у правним лицима (471.796, односно 80%)**, што је у односу на 2022. годину за **2,1% више**. **Предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност у Војводини је у 2023. било 105.087 (17%)**, што је за **4% више** у односу на 2022. годину, док је **регистрованих индивидуалних пољопривредника било 15.835 (3%)**, што је за **5,2% мање** у односу на претходну годину.

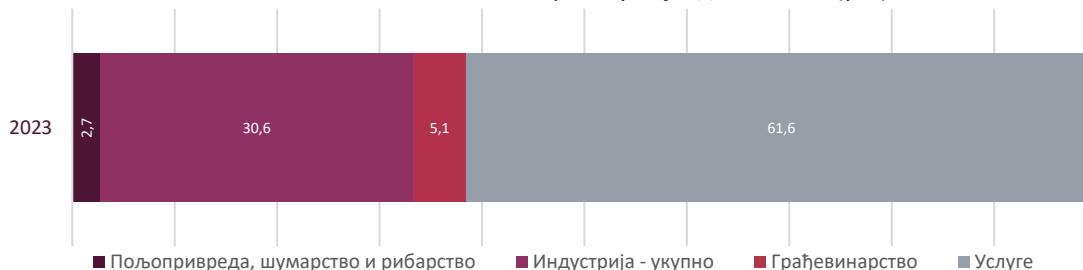

Модалитети регистроване запослености у Војводини, међугодишњи раст

Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у 2023. години **највише запослених било у услужним секторима (61,6%),** потом у **Индустрији (30,6%)** и **Грађевинарству (5,1%),** док је **најмање запослених у сектору Пољопривреде (2,7%).**

Учешће запослених по секторима у Војводини, 2023. (у %)

Највећи раст запослености у Војводини је у 2023. у односу на 2022. годину забележен у секторима Информисање и комуникације и Рударство (за по 10,2%), а следи пораст у сектору Стручне, научне и техничке делатности (за 7,9% мг.), Пословање некретнинама (за 7,7% мг.), Финансијске делатности и делатност осигурања (за 6,8% мг.) и сектору Уметност, забава и рекреација (за 6,4% мг.). С друге стране, запосленост у Војводини је у односу на 2022. **највише смањена у сектору Пољопривреда, шумарство и рибарство (за 2,3% мг.),** док је незантно смањена у сектору Државна управа и обавезно социјално осигурање (за 0,1% мг.).

Међугодишња стопе раста запослености по секторима делатности у Војводини, 2023/2022. (у %)

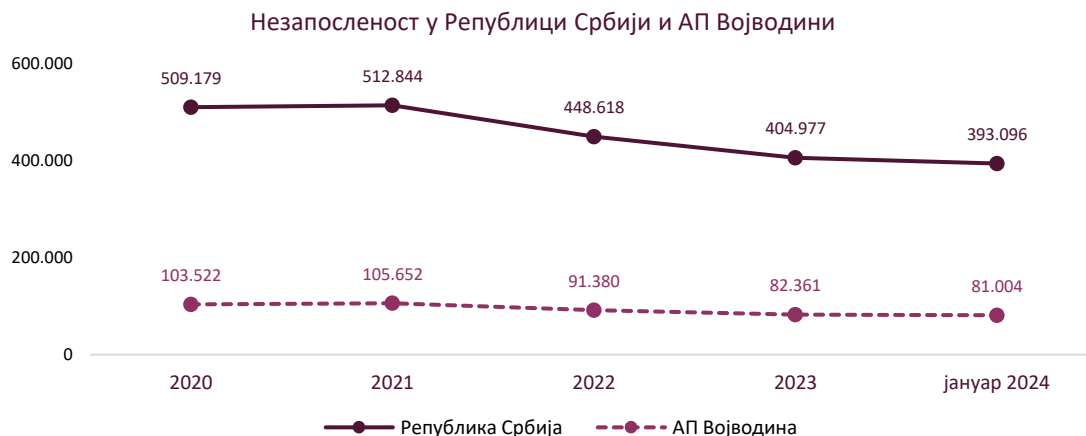
Х. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), последњих година приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. У јануару 2024. године забележена је мања незапосленост у односу на јануар прошле године.

Стопа незапослености у Републици Србији износи 9,1%, а на нивоу Војводине 9,2%, према Анкети о радној снази РЗС-а за четврти квартал 2023. године.

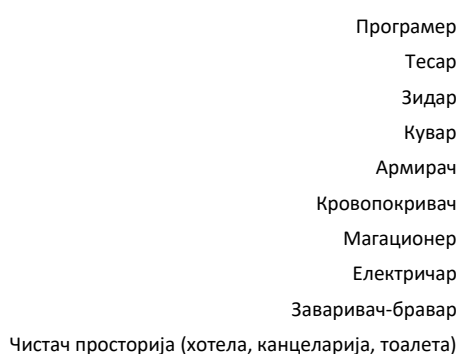
У Републици Србији је на крају јануара 2024. на евиденцији НСЗ-а било 393.096 активно незапослених лица, што је за 38.036 лица, односно за 8,8% мање у односу на јануар 2023. године. Посматрано према регионима, највећи број незапослених лица у јануару 2024. регистрован је у Региону Шумадије и Западне Србије (139.072), а најмањи у Београдском региону (44.127).

У Војводини је на крају јануара 2024. године регистровано 81.004 активно незапослених лица, што је за 6.573 лица, односно за 7,5% мање у односу на јануар прошле године.

Група занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији су, на крају јануара 2024. године, Програмери.

Групе занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији, јануар 2024. године

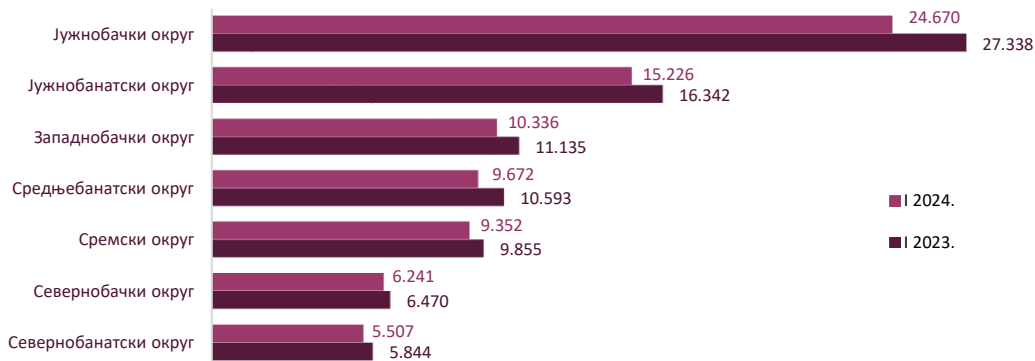

Незапосленост је у јануару 2024. године међугодишње смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано. Највеће међугодишње смањење забележено је у Јужнобачком округу (-

9,8%), потом следи Средњебанатски округ (-8,7%), затим Западнобачки округ (-7,2%), Јужнобанатски округ (-6,8%), Севернобанатски округ (-5,8%), Сремски округ (-5,1%) и на крају Севернобачки округ, где је незапосленост смањена за 3,5% у односу на јануар прошле године.

Број активно незапослених лица према окрузима АП Војводине

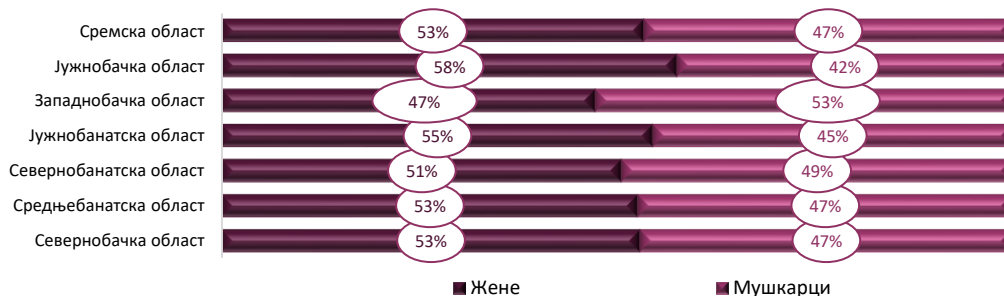
Посматрано према општинама АП Војводине, највећи број незапослених је регистрован у Граду Новом Саду (12,8% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по окрузима АП Војводине, јануар 2024. године

Округ	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у округу	Општина са највећим бројем незапослених лица у округу
АП Војводина	81.004	-	-
Севернобанатски	5.507	Ада (392)	Кикинда (2.126)
Севернобачки	6.241	Мали Иђош (1.406)	Суботица (3.346)
Сремски	9.352	Пећинци (549)	Ср. Митровица (2.202)
Средњебанатски	9.672	Нова Црња (915)	Зрењанин (4.829)
Западнобачки	10.336	Оџаци (1.412)	Сомбор (4.447)
Јужнобанатски	15.226	Опово (595)	Панчево (4.757)
Јужнобачки	24.670	Ср. Карловци (260)	Нови Сад (10.364)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине у јануару 2024, **54% су жене, а 46% мушкарци**. У свим окрузима Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу, осим у Јужнобачком округу, где је нешто приметнија разлика (58% чине жене, а 42% мушкарци).

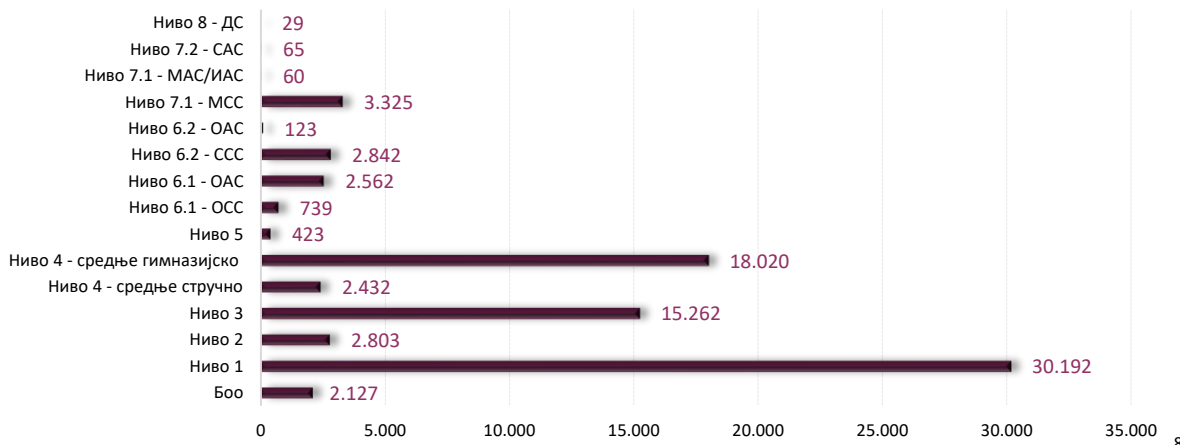
Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима АП Војводине, јануар 2024. године

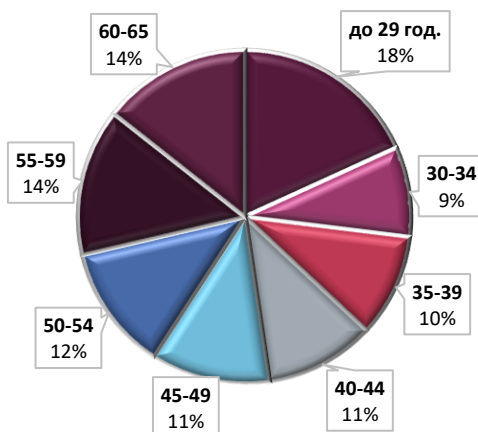
Посматрано према нивоу квалификације, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица у Војводини чине лица са завршеним основним образовањем (37%), а најмање учешће заузимају лица са завршеним докторским студијама (0,04%).

Структура незапослених лица према нивоу квалификације у Војводини, јануар 2024. године

Посматрано према старосној структури, у Војводини, према подацима за јануар 2024. године, **18% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости**. У групи старости 30-39 година, активно тражи запослење 19% незапослених. **Незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 41% укупног броја незапослених.**

Незапослена лица према старости у Војводини, јануар 2024. године

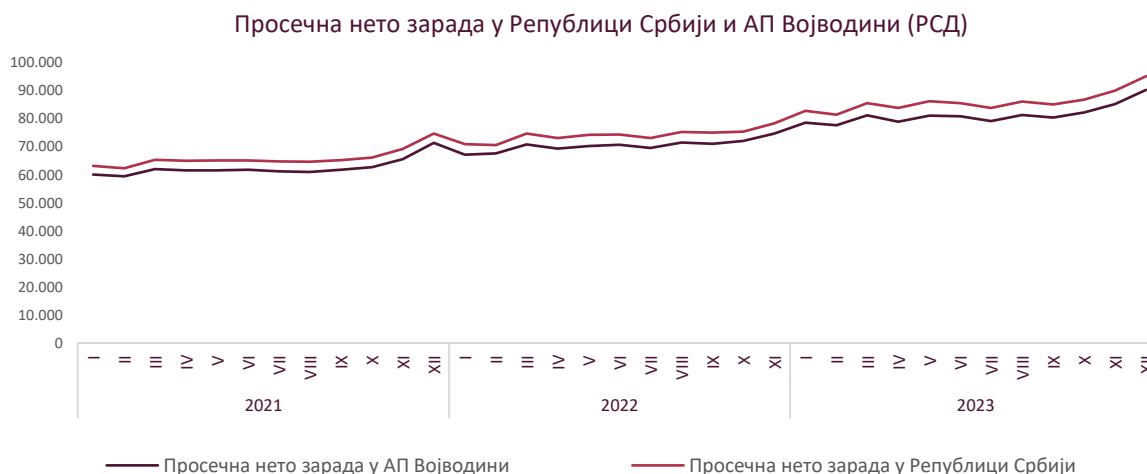
⁸ **Боо** - без стеченог основног образовања и васпитања; **Ниво 1** - основно образовање и васпитање/основно образовање одраслих; **Ниво 2** - стручно оспособљавање до једне/образовање за рад до две године; **Ниво 3** - средње стручно образовање у трајању од три године; **Ниво 4** - средње стручно/уметничко образовање у трајању од четири године; **Ниво 5** - специјалистичко/мајсторско образовање од једне, односно две године; **Ниво 6.1** - основне струковне студије обима од 180 ЕСПБ; **Ниво 6.1** - основне академске студије обима од 180 ЕСПБ; **Ниво 6.2** - специјалистичке струковне студије I степена обима од 60 ЕСПБ; **Ниво 6.2** - основне академске студије обима од 240 ЕСПБ; **Ниво 7.1** - мастер струковне студије - обима од 120 ЕСПБ; **Ниво 7.1** - МАС обима од 60 или 120 ЕСПБ или ИАС од 300 до 360 ЕСПБ; **Ниво 7.2** - специјалистичке академске студије обима од 60 ЕСПБ; **Ниво 8** - докторске студије обима од 180 ЕСПБ.

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у децембру 2023. године износила 130.405 динара, а просечна нето зарада 95.093 динара. У поређењу са истим месецом 2022. године, просечна бруто и нето зарада у децембру 2023. године забележила је номинални раст од 13,1% и 12,9%, респективно, односно реални раст од 5,1% и 4,9%, респективно. У односу на новембар 2023, просечна бруто и нето зарада у Србији забележила је номинални раст од 5,2% и 5,7%, респективно, односно реални раст од 5,1% и 5,6%, респективно. **Медијална нето зарада за децембар 2023. године износила је 69.842 динара**, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У АП Војводини је у децембру 2023. године просечна бруто зарада износила 124.016 динара (за 4,9% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 90.222 динара (за 5,1% мање од републичког просека). У поређењу са истим месецом претходне године, просечне бруто и нето зараде у АП Војводини су номинално биле веће за 12,6% и 12,3%, респективно. У поређењу са претходним месецом, просечне бруто и нето зараде су веће за 5,3% и 5,9%, респективно.

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у 2023. години износила 118.599 динара, док је просечна нето зарада износила 86.007 динара. Раст бруто и нето зарада, у 2023. години, у односу на 2022. годину, износио је **14,8% номинално**, односно **2,4% реално**. Раст зарада био је вођен **бржим растом зарада у приватном сектору (15,5%), него у јавном сектору (13,3%)**.

Током 2023. године остварен је двоцифрен међугодишњи раст просечних зарада код скоро свих делатности, а најизраженији је у **трговини и прерађивачкој индустрији**.

Посматрано по **областима делатности**, у Републици Србији је у 2023. години **највиша просечна нето зарада забележена у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности**, у износу од **264.620 динара**, која је у односу на 2022. забележила повећање од 17.852 динара или 7,2% мг. У свим областима делатности из групе првих пет по висини зараде је у 2023. години, у односу на претходну годину, повећана просечна нето зарада. **Најнижа просечна нето зарада у 2023. години забележена је у области Остале личне услужне делатности у износу од 46.782 динара**, која је међугодишње повећана за 5.300 динара или 12,8%, а потом у области **Делатност припремања и послуживања хране и пића**, у износу од **47.377 динара** (за 11,4% више мг.).

Највише просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности,
2023. године (у РСД)

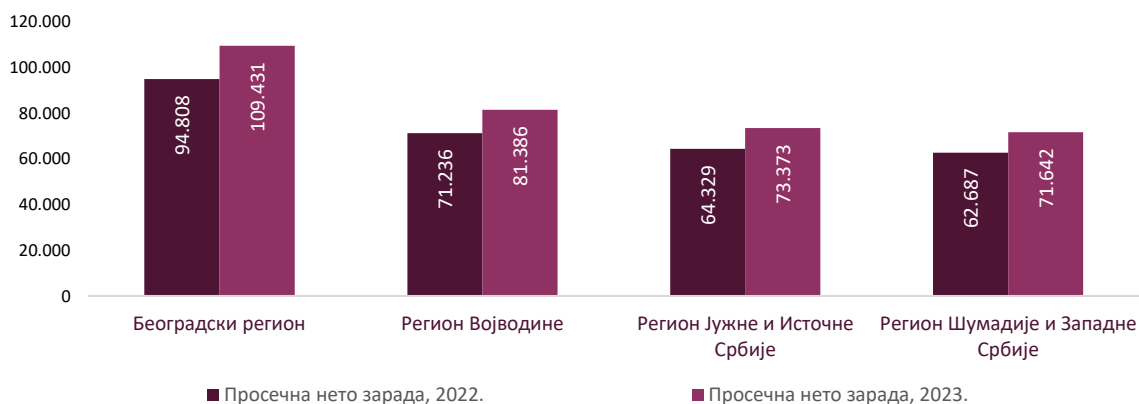
Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	358.941	264.620
Ваздушни саобраћај	259.784	193.390
Научно истраживање и развој	248.901	180.888
Експлоатација сирове нафте и природног гаса	210.824	153.621
Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем	209.224	153.428

Најниже просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности,
2023. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Остале личне услужне делатности	65.213	46.782
Делатност припремања и послуживања хране и пића	65.276	47.377
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	69.245	50.485
Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	73.727	52.978
Производња одевних предмета	73.813	53.835

Просечна нета зарада забележила је номинални раст у 2023. години у односу на 2022. годину, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у 2023. години евидентиран је у Београдском региону (од 15,4%), а најмањи међугодишњи раст имала је просечна нето зарада Региона Јужне и Источне Србије (од 14,1%).** У 2023. години, **једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 23.424 динара, односно 27,2%.**

Просечна нета зарада по регионима Републике Србије

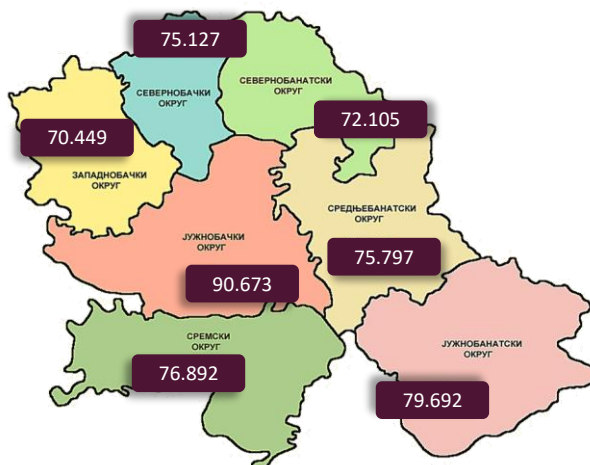
У АП Војводини је просечна бруто зарада обрачуната у 2023. години износила 112.441 динар (за 5,2% мање од републичког просека), а просечна нета зарада 81.386 динара (за 5,4% мање од републичког просека). У поређењу са 2022. годином, просечне бруто и нето зараде у Војводини забележиле су номинални раст од 14,3%, и 14,2%, респективно.

Посматрано по окрузима АП Војводине, **највишу просечну нету зараду у 2023. години бележи Јужнобачки округ, у износу од 90.673 динара, док је најнижа просечна нета зарада присутна у Западнобачком округу, у износу од 70.449 динара.**

У 2023. години, у свим окрузима АП Војводине је забележен међугодишњи раст просечне нето зараде, а највећи раст је забележен у Сремском округу, од 14,9% мг. **Једино Јужнобачки округ у посматраном периоду бележи нету зараду вишу од војвођанског просека (за 9.287 динара или 11,4%).**

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, у 2023. години

Посматрано по општинама АП Војводине, у 2023. години **највишу просечну нето зараду имао је Град Нови Сад, у износу од 101.101 динар** и уједно за 24,2% већу од војвођанског просека, док је **најнижа просечна нето зарада забележена у Малом Иђошу, у износу од 64.130 динара**, која је за 21,2% нижа од војвођанског просека у истом периоду.

Пет општина са **највишом** просечном нето зарадом у 2023. (РСД)

Пет општина са **најнижом** просечном нето зарадом у 2023. (РСД)

Влада Републике Србије је у септембру 2023. године донела **одлуку о повећању минималне цене рада, са 230 динара по часу на 271 динар по часу, почев од 1. јануара 2024. године**, чиме ће **минимална нето зарада у овој години износити око 47 хиљада динара**, што чини око 90% тренутне минималне потрошачке корпе. Поред тога, од 1. јануара ове године **повећан је износ неопорезивог дела зараде са 21.712 динара (колико је износио током 2023) на 25.000 динара**.

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl>;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/>;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statistiki_bilteni_nsz.cid667;
5. Макроекономске анализе и трендови, <https://pks.rs/strana/makroekonomske-analize-i-trendovi-mat>;
6. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, <http://www.minpolj.gov.rs/>;
7. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/>;
8. Жита Србије, <https://www.zitasrbije.rs/>;
9. Продуктна берза Нови Сад, <https://www.proberza.co.rs/>;
10. Индустијско биље Нови Сад, <http://www.indbilje.co.rs/contact/>;
11. Пољопривредне саветодавне и стручне службе Србије, <https://www.psss.rs/>;
12. Развојна агенција Србије, <https://ras.gov.rs/>;
13. Послови Инфостуд, <https://poslovi.infostud.com/>.

